

Eénmeting Leefbaarheid en veiligheid 2014

Beheergebied Van Broeckhovenlaan, 's-Hertogenbosch

Bron: www.brabantwonen.nl

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van:
Gemeente 's-Hertogenbosch

DIMENSUS beleidsonderzoek

Januari 2015

Projectnummer 593

Dimensus

■ Wilhelminasingel 1c | 4818 AA Breda | t. 076-515 03 04 | f. 076-515 13 88 | info@dimensus.nl | www.dimensus.nl

Inhoud

Samenvatting		5
Inleiding		9
1	Korte schets van het beheergebied	11
2	Woonbeleving	13
2.1	Oordeel over het wonen in de buurt	13
2.2	De ontwikkeling van de buurt	15
3	Leefbaarheid	17
3.1	Mate van overlast	17
3.2	Meest storende vormen van overlast	19
3.3	Veroorzakers en plekken van overlast	20
4	Veiligheid	23
4.1	Onveiligheidsgevoelens	23
4.2	Plekken en veroorzakers en onveilige plekken	24
5	Functioneren van de politie en de gemeente	27
5.1	Bekendheid van de wijkagent	27
5.2	Doorgeven van meldingen	27
5.3	Functioneren van de politie en de gemeente	28
5.4	Registraties bij de politie en de gemeente	29
6	Het hostel	31
6.1	Bekendheid met en mening over het hostel	31
6.2	De beheergroep	32
6.3	Gevolgen van het hostel voor de leefbaarheid en veiligheid	33
7	Ervaringen direct betrokkenen	37
Bijlagen		
Bijlage 1	Responsoverzicht	41
Bijlage 2	Gesprekspartners	41
Bijlage 3	Buurtindeling 's-Hertogenbosch	42
Bijlage 4	Vragenlijst éénmeting Leefbaarheid en Veiligheid hostel van Broeckhovenlaan	43

Samenvatting

In mei 2014 aan de Broeckhovenlaan in 's-Hertogenbosch een hostel geopend voor chronisch aan alcohol en/of drugs verslaafden met een psychiatrische ziekte. Het hostel moet ervoor zorgen dat verslaafde dak- en thuislozen in 's-Hertogenbosch een rustiger en gezonder bestaan kunnen leiden waardoor de overlast die deze groep veroorzaakt in de stad wordt teruggebracht. Omdat het hostel de leefbaarheid en veiligheid in de buurt niet mag schaden, worden verschillende leefbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. De nulmeting heeft in mei/juni 2013 plaatsgevonden, een jaar voor de opening van het hostel. Deze meting, de zogenaamde éénmeting, is in november/december 2014 uitgevoerd, een half jaar na de opening.

Voor de éénmeting zijn 969 huishoudens uitgenodigd voor een enquête. Uiteindelijk hebben 332 bewoners hieraan meegewerkt, een respons van 34%. Daarnaast zijn cijfers van incidenten bij de politie opgevraagd en meldingen van overlast bij de gemeente en zijn gesprekken gevoerd met een aantal direct betrokkenen bij het project.

Omgeving hostel

Het hostel ligt in de buurt Aawijk Noord, die grenst aan de Graafsebuurt Zuid en Noord. In dit gebied wonen relatief (iets) meer alleenstaanden en niet-westerse allochtonen. Het aandeel huurwoningen ligt boven het gemiddelde van de gemeente, vooral in de Graafsebuurt Zuid en Aawijk Noord. De gemiddelde waarde van de koopwoningen ligt in beide buurten onder het gemiddelde voor 's-Hertogenbosch. In de Graafsebuurt Noord is de waarde van de koopwoningen boven gemiddeld. Het gemiddelde inkomen ligt in de Graafsebuurt Zuid en in Aawijk Noord onder dat van de gemeente, in de Graafsebuurt Noord juist iets daarboven.

Woonbeleving

Twee derde van de bewoners woont al langer dan tien jaar in de buurt. De woonomgeving (7,4) en de leefbaarheid (7,4) worden ruim voldoende beoordeeld. Deze cijfers zijn zelfs iets hoger dan bij de nulmeting.

Oordeel over de ontwikkeling van de buurt

Zeven op de tien bewoners (70%) zijn van mening dat de buurt het afgelopen jaar niet is veranderd. Het aandeel bewoners dat denkt dat de buurt is achteruitgegaan (18%), is groter dan het aandeel dat denkt dat de buurt vooruit (8%) is gegaan. Vergeleken met de vorige meting gaan meer bewoners uit van een stabiele situatie en minder mensen van een achteruitgang. Het hostel wordt wel als reden genoemd door bewoners die vinden dat de buurt achteruit is gegaan, maar ook de verschillende culturele achtergronden van de bewoners, het zwerfvuil, de rommel, hondenpoep, overlast van buurtbewoners, (criminele) activiteiten en overlast van jongeren dragen hieraan bij. Als het gaat om de toekomst van de buurt dan denken ook de meeste bewoners dat hierin vrijwel niets zal veranderen (69%). De overige bewoners verwachten eerder een achteruitgang dan een vooruitgang, onder andere vanwege het hostel, maar ook door andere opvanglocaties en minder toezicht in de buurt.

Leefbaarheid

Overlast in de buurt

De meest voorkomende vormen van overlast zijn volgens de bewoners, evenals bij de vorige meting: hondenpoep en rommel op straat (beide komen volgens 23% van de bewoners vaak voor). Aan drugs gerelateerde overlast komt beperkt voor, zoals gebruik van drugs op straat (6% van de bewoners vindt dat dit vaak voorkomt en 19% soms) en handel in drugs op straat (5% vaak en 14% soms). Ook worden dronken mensen op straat aangetroffen (4% vaak, 18% soms) en ervaart men overlast van zwervers of daklozen (4% vaak en 14% soms). Vergeleken met de vorige meting wordt over het algemeen minder overlast ervaren. Dit geldt ook voor de meeste aan drugs gerelateerde vormen van overlast.

Omwonenden (33%) en jongeren (28%) zijn volgens de bewoners de belangrijkste veroorzakers van de overlast in de buurt. Drugsverslaafden worden door 12% van de bewoners als veroorzakers aangewezen, alcoholverslaafden door 8% en drugsdealers door 6%. Vergeleken met de vorige meting worden alleen drugsverslaafden iets vaker genoemd als veroorzakers van de overlast, maar drugsdealers juist veel minder vaak.

Veiligheid

Onveiligheidsgevoelens

Eén op de zes bewoners voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt: 14% soms en 3% vaak. Bewoners voelen zich iets veiliger dan bij de vorige meting. In het beheerplan is een aantal kwetsbare locaties (plekken die in de gaten moeten worden gehouden als het gaat om de leefbaarheid en veiligheid) opgenomen. Bewoners voelen zich vooral onveilig bij de pinautomaat en in de buurt van het Mgr. Van Roosmalenplein.

Bewoners voelen zich vooral onveilig door drugsverslaafden (35%), jongeren (32%) en alcoholverslaafden (28%). Vergeleken met de vorige meting worden drugs- en alcoholverslaafden vaker als veroorzaker aangewezen en jongeren en mensen uit de buurt minder vaak.

Doorgeven van meldingen

Eén op de zes bewoners (17%) heeft naar eigen zeggen wel eens een melding gedaan bij de politie van overlast of van een delict. Dit aandeel is gedaald vergeleken met de vorige meting toen een kwart een melding had doorgegeven.

Aandacht van de wijkagent/politie en de gemeente voor de problemen in de buurt

Circa 30% van de bewoners is van mening dat de politie voldoende aandacht heeft voor de problemen in de buurt, 18% vindt dat de politie hier (zeer) weinig aandacht voor heeft. Als het gaat om de aandacht die de gemeente hiervoor heeft dan vindt 34% dit (meer dan) voldoende en 25% (zeer) weinig. Bewoners zijn positiever over de gemeente, vergeleken met de vorige meting.

De opvangvoorziening

Bekendheid met en mening over het hostel

Bijna iedereen weet dat het hostel in de buurt is gevestigd. Twee op de drie bewoners staan positief tegenover het hostel als opvangvoorziening. Bij de vorige meting was dit aandeel veel kleiner (38%). Aan de andere kant vindt 17% van de bewoners het een slechte maatregel, maar dat is veel minder dan bij de nulmeting, toen bijna de helft van de bewoners deze mening was toegedaan. De meeste bewoners staan nu veel positiever tegenover het hostel dan voorheen. Bewoners die het hostel een goede maatregel vinden, brengen hiervoor vooral sociale motieven naar voren. Zo geven meer bewoners aan dat deze mensen ook een plek of hulp moeten hebben en dat het goed is dat er begeleiding is. Bewoners die het hostel een slechte maatregel vinden, zijn het vooral niet eens met de locatie. Men is van mening dat de overlast is toegenomen en dat men zich onveiliger voelt. Enkelen vinden het hostel zonde van het gemeenschapsgeld.

De beheergroep en het beheerplan

De beheergroep krijgt steeds meer bekendheid. Nu weet ruim de helft van het bestaan van de beheergroep, vorige keer was dit nog niet de helft. Ook staan buurtbewoners steeds positiever tegenover het bestaan van de beheergroep. Zo vindt ruim drie kwart dit een goed initiatief tegenover twee derde bij de vorige meting. Net als bij de vorige meting gaan zes van de tien bewoners ervan uit dat de beheergroep een positieve bijdrage kan leveren.

Gevolgen van de komst van het hostel

Als de bewoners moeten aangeven in hoeverre het hostel heeft geleid tot een toename van de overlast dan vindt circa 10% dat de overlast door verslaafden en dealers is toegenomen, net als het gevoel van onveiligheid. Ook acht bijna 10% de kans groter dat men zelf of een ander lid van het gezin slachtoffer wordt van een misdrijf. Toen het hostel er nog niet was, gingen vier tot vijf van de tien bewoners er echter nog van uit dat de onveiligheid zou toenemen, evenals de overlast van dealers en verslaafden en de kans dat men slachtoffer zou worden. Het beeld is uiteindelijk veel positiever dan verwacht.

Meldingen van incidenten en overlast bij de politie en de gemeente

Bij de politie zijn de afgelopen jaren rond de 500 incidenten geregistreerd van veel voorkomende delicten voor de buurten Graafsebuurt Zuid, Graafsebuurt Noord en Aawijk Noord. Vergeleken met de jaren 2010-2012 is het aantal geregistreerde incidenten iets afgenomen. Het gaat hierbij vooral om geweldsincidenten, burengerucht en in mindere mate vernielingen, fietsendiefstal, auto-inbraken en overlast door jongeren. Het aantal woninginbraken en in mindere mate auto-inbraken is de laatste jaren gedaald (evenals in de gemeente 's-Hertogenbosch), terwijl het aantal meldingen van burenoverlast is toegenomen. Overlast door drugsgebruik en drugshandel is sinds de komst van het hostel nauwelijks toegenomen.

Bij de gemeente zijn over de Graafsebuurt Zuid, Graafsebuurt Noord en Aawijk Noord in 2014 278 meldingen binnengekomen met betrekking tot de leefomgeving. Dit ligt in dezelfde orde van grootte als in de voorgaande jaren. Over de gehele periode 2010-2014 is ook hier geen sprake van een toename. De meeste meldingen hebben, net als in de voorgaande jaren, betrekking op illegale stort.

Gesprekken met direct betrokkenen

De betrokkenen, met wie aansluitend op de enquête en de verzamelde politie- en gemeentecijfers een gesprek is gevoerd, zijn overwegend positief over de wijze waarop het hostel in de buurt functioneert en geven aan dat er niet of nauwelijks sprake is van overlast of onveiligheid door het hostel. Alleen in de winkel van Albert Heijn wordt nu en dan overlast ervaren, maar door goede communicatie met de beheerders en beveiligers van het hostel is deze overlast beperkt. In het hostel gelden strenge, maar rechtvaardige regels, waar iedereen zich in kan vinden en waar de bewoners zich in het algemeen ook aan houden. De regels worden strikt gehandhaafd en ook dit leidt ertoe dat de overlast beperkt is. De hostelbewoners realiseren zich goed dat ze niet de fout in moeten gaan omdat dit ongewenste consequenties heeft. Ook zijn alle betrokkenen positief over het functioneren van de beheergroep, de effectieve communicatie tussen alle partijen en de informatie naar de bewoners in de buurt. Ook de geluiden uit de buurt zijn overwegend positief. De open dag in het hostel heeft hier ook toe bijgedragen. Inmiddels is een start gemaakt met het instellen van klusjes voor de buurt, waar hostelbewoners zich voor kunnen aanmelden. De betrokkenen geven wel aan dat de situatie kwetsbaar is en blijft en dat men alert zal moeten zijn om het positieve beeld te behouden.

Inleiding

Om ervoor te zorgen dat verslaafde dak- en thuislozen in 's-Hertogenbosch een rustiger en gezonder bestaan kunnen leiden en dat de overlast die deze groep veroorzaakt in de stad wordt teruggebracht, is in mei 2014 aan de Broeckhovenlaan in 's-Hertogenbosch een hostel geopend. Het hostel biedt ruimte aan 30 chronisch aan alcohol en/of drugs verslaafden met een psychiatrische ziekte. In het hostel is 24 uur per dag begeleiding en zorg aanwezig. Om de inbedding van het hostel in de buurt zo goed mogelijk te laten verlopen, is een beheergroep ingesteld. Aan de beheergroep nemen verschillende partijen deel zoals bewoners uit de buurt, medewerkers van de gemeente, Novadic Kentron, Reinier van Arkel groep, de politie en de Stichting Divers. De beheergroep heeft tot doel mee te denken over het voorkomen van eventuele overlast van het hostel. In overleg met de beheergroep is een beheerplan opgesteld, waarin het beheergebied is afgebakend, randvoorwaarden voor het omgevingsbeheer zijn opgesteld en de meest kwetsbare punten in het beheergebied zijn aangegeven. Ook zijn verantwoordelijkheden en communicatietrajecten vastgelegd. Het beheerplan moet nog worden vastgesteld.

Omdat het hostel de leefbaarheid en veiligheid in de buurt niet mag schaden, worden verschillende leefbaarheidsonderzoeken uitgevoerd. De eerste meting (nulmeting) heeft in mei/juni 2013 plaatsgevonden, ongeveer een jaar vóór de opening van het hostel. De tweede meting (éénmeting) heeft plaatsgevonden in november 2014, een half jaar na de opening van het hostel. De derde meting zal over een jaar plaatsvinden.

Voor de éénmeting is een enquête gehouden onder 969 buurtbewoners. Alle bewoners hadden de mogelijkheid de enquête via internet in te vullen. Bewoners waarvan een telefoonnummer bekend was, zijn ook telefonisch benaderd. De overige bewoners hebben een schriftelijke enquête ontvangen. In totaal hebben 332 bewoners meegewerkt aan het onderzoek, een respons van 34%. Dit is vergelijkbaar met de respons bij de nulmeting (32%).

Naast enquêtegegevens zijn kerncijfers van de politie (aantal incidenten) en de gemeente (meldingen leefomgeving) meegenomen en zijn gesprekken gevoerd met sleutelpersonen (bijlage 2).

In deze rapportage zijn de resultaten van de éénmeting weergegeven. Hierin staat de situatie op het gebied van leefbaarheid en veiligheid een half jaar na de opening van het hostel aan de van Broeckhovenlaan centraal. Hoofdstuk 1 voorziet in een korte kennismaking met de directe omgeving van het hostel. De wijze waarop de bewoners het wonen in de buurt beleven, vormt het onderwerp van hoofdstuk 2. In de hoofdstukken 3 en 4 wordt achtereenvolgens ingegaan op de leefbaarheid en op de veiligheid in het gebied. Het functioneren van de politie en de gemeente staan centraal in hoofdstuk 5. Het hostel zelf komt in hoofdstuk 6 aan de orde. De resultaten van de gesprekken zijn opgenomen in het laatste hoofdstuk.

1 Korte schets van het beheergebied

Het hostel is gevestigd aan de van Broeckhovenlaan in 's-Hertogenbosch op een terrein waar een school heeft gestaan. Direct naast het hostel ligt een vestiging van Albert Heijn, die weer grenst aan een klein winkelcentrum aan het Monseigneur van Roosmalenplein, waarin onder andere vestigingen zitten van de Marskramer en het Kruidvat. De parkeerplaats van het winkelcentrum ligt aan de achterkant ervan. Aan de andere kant van het hostel ligt een oud schoolgebouw, dat nu in gebruik is als activiteitencentrum voor 's-Hertogenbosch Oost (Trefpunt-oost).

Het hostel ligt in de buurt Aawijk Noord en grenst aan de Graafsebuurt Zuid en de Graafsebuurt Noord. Op grotere schaal maken deze buurten deel uit van de wijk Graafsepoort. In het gebied liggen het Annapark en het IJzeren Kind, een recreatieplas. Het beheergebied rondom het hostel maakt deel uit van deze drie buurten. Omdat het beheergebied geen administratieve eenheid van de gemeente vormt, heeft onderstaande beschrijving betrekking op de drie buurten Graafsebuurt Zuid, Graafsebuurt Noord en Aawijk Noord.

Het gebied (de drie buurten Graafsebuurt Zuid, Graafsebuurt Noord en Aawijk Noord) kent vergeleken met 's-Hertogenbosch als geheel iets meer alleenstaanden. De leeftijdsverdeling is in dit gebied redelijk gelijk aan die van de gemeente, al is het aandeel 20 tot en met 44-jarigen wat hoger dan gemiddeld en het aandeel 45-plussers iets lager dan gemiddeld. Ook het percentage niet-westerse allochtonen is iets groter dan gemiddeld in de gemeente. Het gemiddelde inkomen in het gebied is lager dan gemiddeld. Dit geldt vooral voor de Graafsebuurt Zuid en Aawijk Noord. Het gemiddelde inkomen in de Graafsebuurt Noord ligt iets boven het gemiddelde van de gemeente als geheel.

Het gebied bestaat vooral uit huurwoningen. Ook dit geldt vooral voor de Graafsebuurt Zuid (70%) en voor Aawijk Noord (74%). In de Graafsebuurt Noord is het aandeel huurwoningen lager (54%), maar nog steeds hoger dan gemiddeld in de gemeente (43%). De gemiddelde waarde van de koopwoningen is in de Graafsebuurt Zuid en in Aawijk Noord duidelijk onder het gemiddelde van de gemeente. In de Graafsebuurt Noord is de gemiddelde waarde van de koopwoningen juist boven gemiddeld.

De Aawijk is een buurt waar wel het een en ander gebeurt, maar die niet heel erg opvalt als het gaat om overlast of onveiligheid. Het is wel één van de preventiebuurten van de gemeente 's-Hertogenbosch. Aawijk wordt door kenners gekenschetst als een buurt waar veel bewoners ontevreden zijn over het leven in zijn algemeenheid. Veel bewoners hebben een relatief lage sociale status en een relatief laag gemiddeld inkomen en wonen al lang in de buurt. Er is onderling veel saamhorigheid en solidariteit. Het is over het algemeen rustig in de wijk, maar het gedrag van de bewoners is wat onvoorspelbaar. Veel bewoners stellen zich terughoudend op naar alles wat 'vreemd' is in de buurt en zijn argwanend naar de overheid, veelal boos, bijvoorbeeld omdat er "wel wat wordt gedaan voor bijvoorbeeld Marokkanen of daklozen en niks voor hen". Het feit dat er in het kader van het hostel nu van alles in de buurt wordt aangepakt, ervaart men dan ook als "nu kan het opeens wel".

Beheergebied

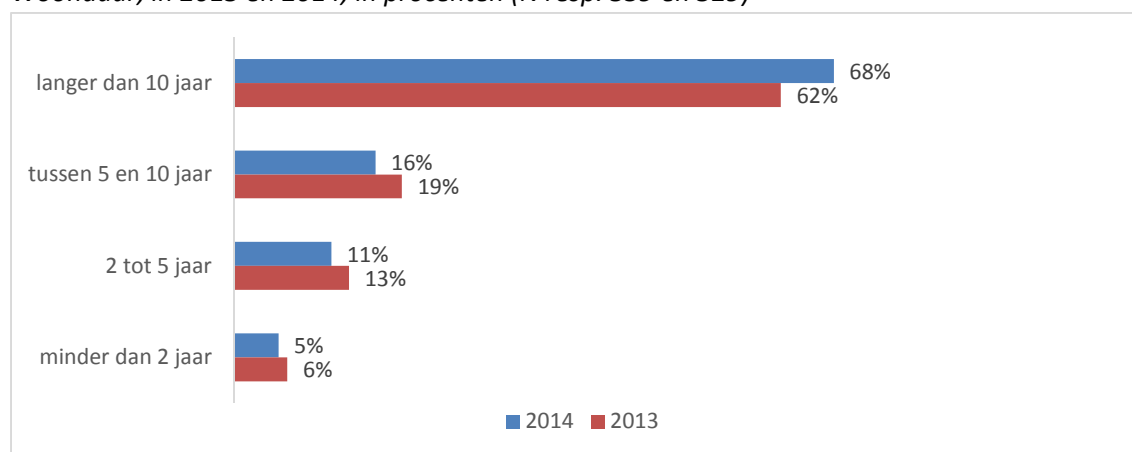

2 Woonbeleving

Het oordeel over de buurt en het sociale klimaat, de beleving van de ontwikkeling van de buurt het afgelopen jaar en de verwachting hierover voor de toekomst, zijn aspecten die in dit hoofdstuk over de woonbeleving aan de orde komen.

2.1 Oordeel over het wonen in de buurt

Woonduur, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 359 en 329)

Van de ondervraagde bewoners woont twee derde (68%) al meer dan 10 jaar in de buurt, een zesde (16%) woont er 5 tot 10 jaar en eveneens één op de zes (16%) minder dan 5 jaar, waarvan 5% minder dan 2 jaar.

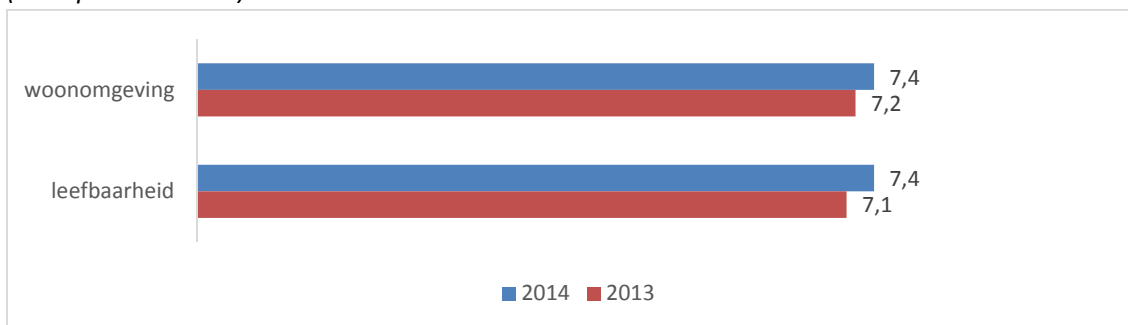
Vergeleken met 2013 is het aandeel respondenten dat al langer dan tien jaar in de buurt woont iets toegenomen en het aandeel dat er korter dan tien jaar woont iets gedaald.

De helft van de respondenten woont in een koopwoning (49%), de overige respondenten in een huurwoning, voor het overgrote deel in eigendom van een woningcorporatie (49%).

Dit komt vrijwel overeen met de verhouding tijdens de nulmeting.

Bewoners hebben de vraag gekregen om de woonomgeving en de leefbaarheid in de buurt met een rapportcijfer te beoordelen.

Rapportcijfer voor de woonomgeving en de leefbaarheid in de buurt, in 2013 en 2014 (N resp. 354 en 325)

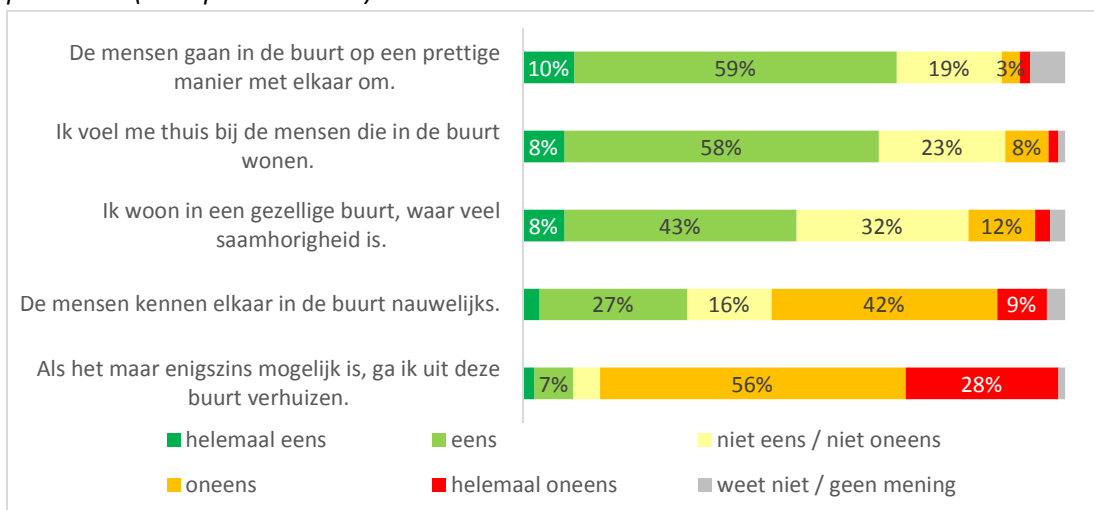

Beide aspecten krijgen een ruime voldoende van de bewoners (7,4). Respondenten die een woning huren zijn iets negatiever over de woonomgeving (7,1) en de leefbaarheid in de buurt (7,1) dan respondenten met een koopwoning (beiden 7,7).

Bewoners zijn nu iets positiever over de woonomgeving en de leefbaarheid dan bij de nulmeting.

Om een idee te krijgen van het woongenot zijn stellingen voorgelegd aan de bewoners.

Oordeel over een aantal stellingen over het sociale klimaat in de buurt, in 2014, in procenten (N resp. 348 en 323)

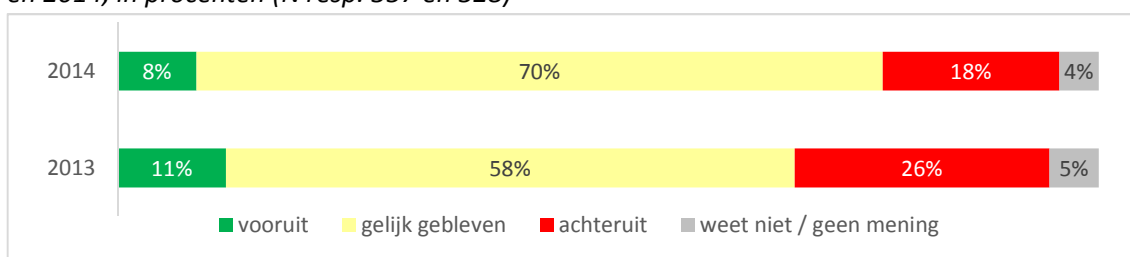
De tevredenheid over het wonen in de buurt komt voor een deel ook naar voren uit de beoordeling van deze stellingen. Zo vindt 69% dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan (4% vindt van niet) en voelt 66% van de bewoners zich thuis bij de mensen die in de buurt wonen (9% voelt zich niet thuis). Daarnaast is 51% van mening dat zij in een gezellige buurt wonen met veel saamhorigheid (15% vindt van niet). Aan de andere kant is maar 9% van de inwoners van plan uit de buurt verhuizen als dat maar enigszins mogelijk is (84% van de bewoners is dit niet van plan). Over de contacten die mensen hebben in de buurt lopen de meningen iets meer uiteen. Zo is de helft van de bewoners het niet eens met de stelling dat mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen, maar zijn drie op de tien bewoners het hiermee wel eens.

Bewoners van huurwoningen zijn vaker van mening dat buurtbewoners elkaar niet kennen, bewoners van koopwoningen vinden dit juist minder vaak. Zij geven vaker dan gemiddeld aan dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan, terwijl dit bij bewoners van huurwoningen juist minder vaak het geval is. De onderlinge verschillen zijn echter klein.

Vergeleken met de nulmeting zijn bewoners positiever over het sociale klimaat. Dat geldt voor alle stellingen.

2.2 De ontwikkeling van de buurt

Oordeel over de ontwikkeling van de leefbaarheid in buurt het afgelopen jaar, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 357 en 328)

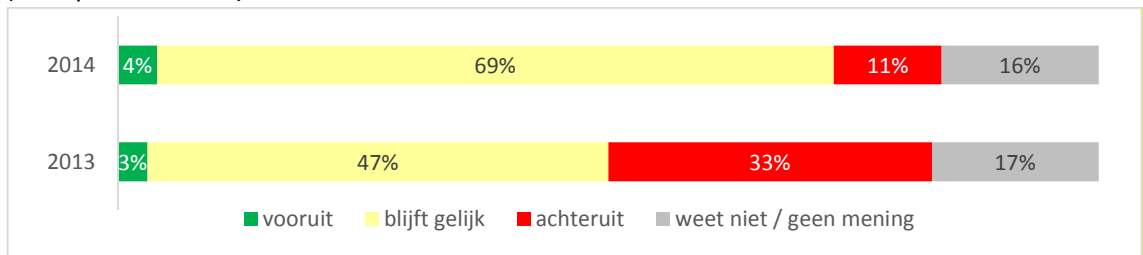

Wanneer de bewoners een oordeel moeten geven over de ontwikkeling van de buurt zoals die het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden, dan geven de meeste bewoners aan dat de buurt gelijk is gebleven (70%). Bijna één op de vijf bewoners (18%) is van mening dat de buurt achteruit is gegaan. Dit komt volgens bewoners vooral door de komst van het hostel, door een toename in het aantal mensen met verschillende culturele achtergronden in de buurt, door rommel, zwerfvuil of hondenpoep op straat, door overlast van andere mensen in de buurt, door (meer) criminele activiteiten of door overlast van jongeren.

Bijna één op de tien bewoners gaat uit van een vooruitgang (8%). Deze schrijven bewoners vooral toe aan het onderhoud en de renovaties in de buurt. Ook wordt een aantal keer aangegeven dat bewoners elkaar beter kennen dan voorgaande jaren en dat er meer saamhorigheid is.

Het aandeel bewoners dat vindt dat de buurt het afgelopen jaar achteruit is gegaan, is gedaald ten opzichte van 2013 (van 26% naar 18%). Het aandeel bewoners dat vindt dat er sprake is van vooruitgang is echter eveneens gedaald van (11% naar 8%).

Verwachte ontwikkeling van de buurt de komende jaren, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 357 en 328)

Ook over de toekomst zijn de meeste bewoners neutraal. Eveneens zeven op de tien bewoners (69%) gaan ervan uit dat het gelijk blijft. Daarnaast is één op de tien bewoners (11%) van mening dat de buurt de komende jaren achteruit zal gaan. Dit wordt vooral toegeschreven aan de aanwezigheid van het hostel of (de komst van) andere opvanglocaties, geen of minder toezicht of (sociale) controle of door bouw en verbouwingen in de buurt. Slechts 4% gaat er vanuit dat de buurt vooruit zal gaan, vooral door het opknappen van de wijk en het bouwen van nieuwbouw en doordat er meer contact tussen bewoners is.

Het aandeel bewoners dat denkt dat de buurt de komende jaren achteruit zal gaan, is sterk gedaald ten opzichte van 2013 (van 33% naar 11%) terwijl het aandeel dat uitgaat van een stabiele ontwikkeling duidelijk is gestegen (van 47% naar 69%).

3 Leefbaarheid

In dit hoofdstuk staat de leefbaarheid in de buurt centraal. Allereerst wordt ingegaan op de ervaren overlast en de meest storende vormen van overlast. Ook wordt aandacht besteed aan de veroorzakers van overlast en de plekken waar overlast wordt ervaren.

3.1 Mate van overlast

Bewoners hebben de vraag voorgelegd gekregen in welke mate een groot aantal vormen van overlast volgens hen voorkomen in de buurt.

Vormen van overlast die volgens bewoners vaak voorkomen in de buurt zijn hondenpoep en rommel op straat. Bijna een kwart van de bewoners (23%) is van mening dat dit vaak het geval is. Andere vormen van overlast die minder regelmatig voor overlast zorgen kunnen in vier categorieën worden ingedeeld: criminaliteit, andere overlast, alcohol- en drugsoverlast en vandalisme.

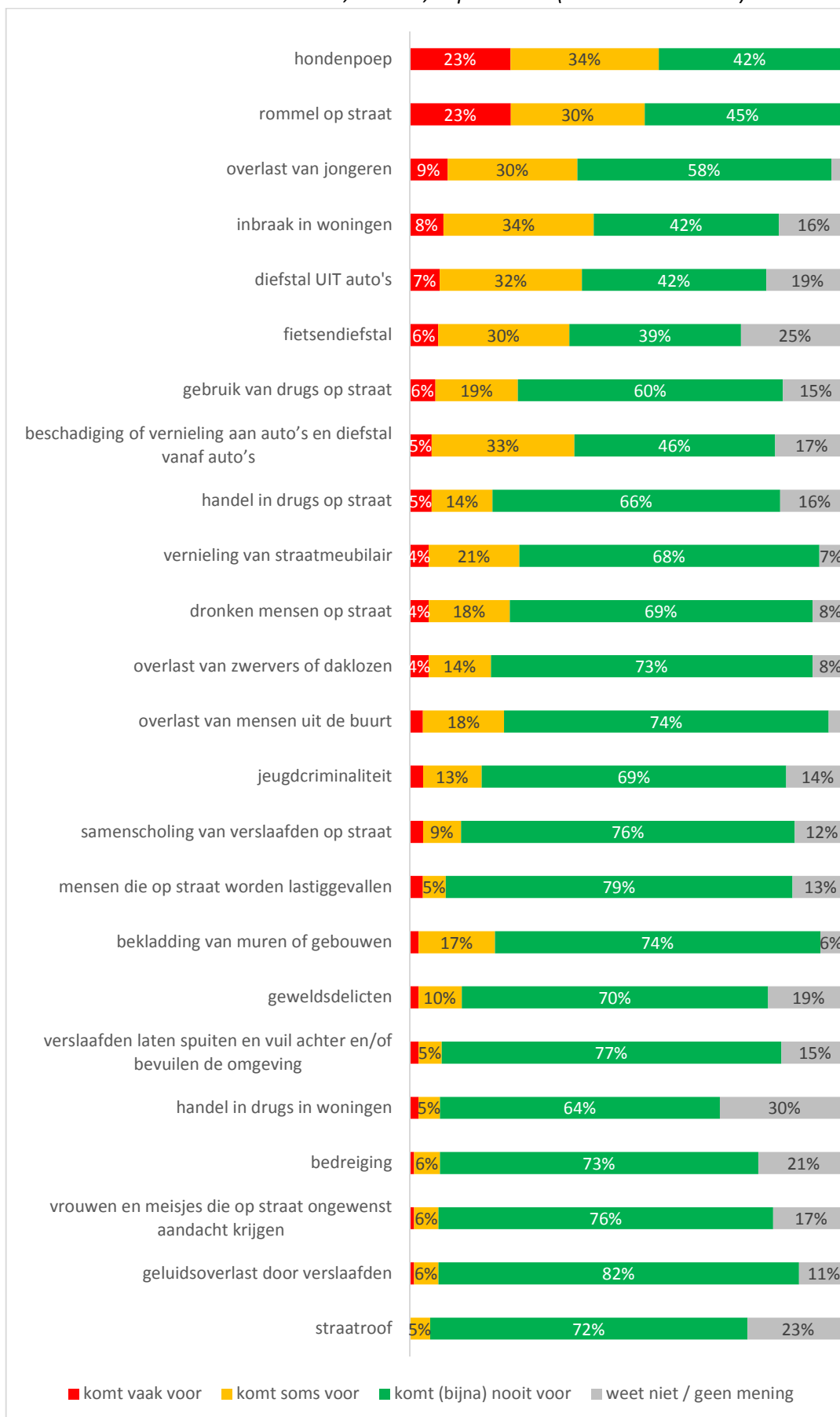
Bewoners geven verschillende vormen van criminaliteit aan die in de buurt voorkomen. Inbraak in woningen komt volgens vier op de tien bewoners soms (34%) tot vaak (8%) voor. Eveneens vier op de tien vinden dat diefstal uit auto's en beschadiging of vernieling aan auto's of diefstal vanaf auto's soms (respectievelijk 32% en 33%) tot vaak (respectievelijk 7% en 5%) voorkomen. Diefstal van fietsen vindt volgens ruim een derde soms (30%) tot vaak (6%) plaats. Andere vormen van criminaliteit die minder regelmatig voorkomen zijn jeugdcriminaliteit (3% vaak, 13% soms) en geweldsdelicten (2% vaak, 10% soms).

Jongeren zorgen volgens circa vier op de tien bewoners soms (30%) tot vaak (9%) voor overlast. Daarnaast worden zwervers of daklozen (4% vaak, 14% soms) en mensen uit de buurt (3% vaak, 18% soms) vaker genoemd als veroorzakers van overlast.

Gebruik van en handel in drugs zorgt eveneens voor overlast. Dit wordt volgens een kwart van de bewoners soms (19%) tot vaak (6%) veroorzaakt door gebruik van drugs op straat. Ook de handel in drugs op straat zorgt voor overlast. Circa één op de vijf bewoners geeft aan dat dit soms (14%) tot vaak (5%) voorkomt. Eveneens één op de vijf geeft aan dat overlast door dronken mensen soms (18%) of vaak (4%) voorkomt. Overlast door achter gebleven spuiten en vuil (2% vaak, 5% soms), handel in drugs in woningen (2% vaak, 5% soms) en geluidsoverlast door verslaafden (1% vaak, 6% soms) komen minder vaak voor.

Vandalisme vindt vooral plaats in de vorm van vernielingen van straatmeubilair. Dit komt volgens een kwart van de bewoners soms (21%) tot vaak (4%) voor. Ook bekladding van muren of gebouwen komt volgens bijna één op de vijf bewoners soms (17%) tot vaak (2%) voor.

Mate waarin overlast wordt ervaren, in 2014, in procenten (N varieert 323-325)

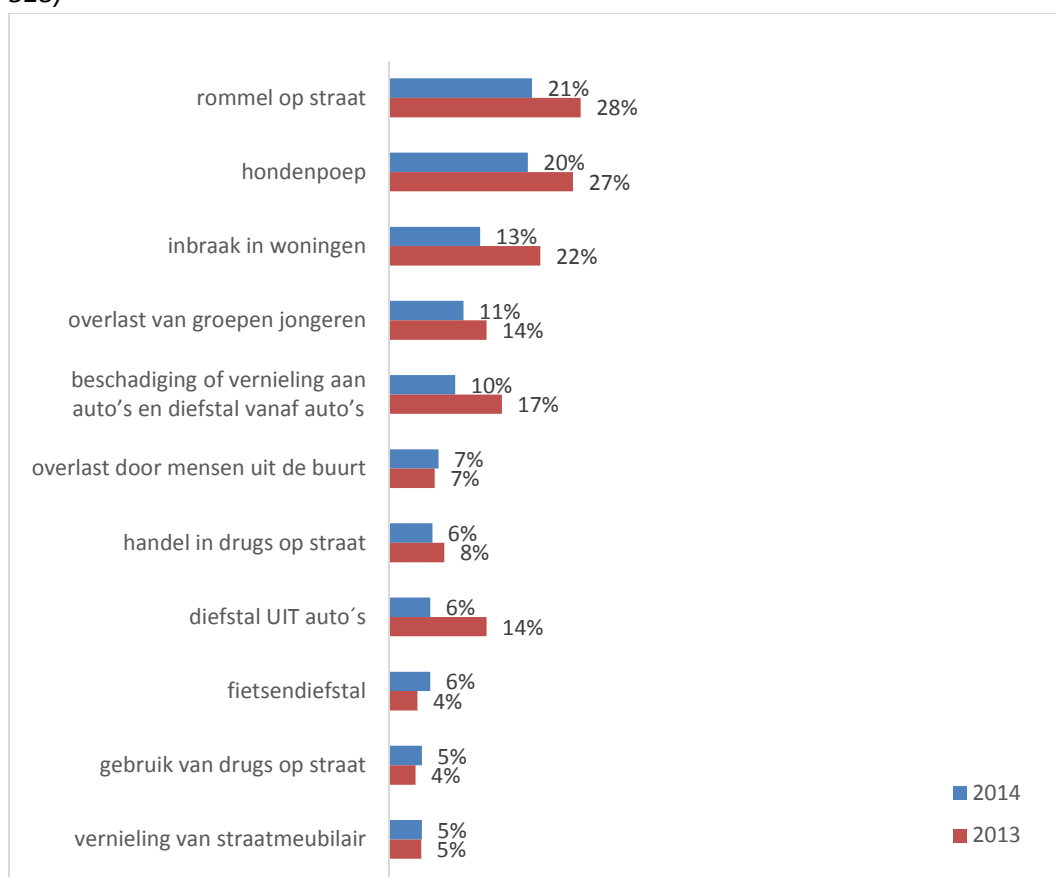
Vergeleken met 2013 zijn de verschillende vormen van overlast bijna allemaal afgenomen. De overlast door mensen uit de buurt is het meest afgenomen (-22% vaak of soms). Ook de mate waarin hondenpoep (-13%), beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's (-12%), diefstal uit auto's (-11%), rommel op straat (-11%), inbraak in woningen (-10%) en bedreiging (-10%) voorkomt, is volgens de bewoners duidelijk afgenomen.

Vormen van overlast die direct gerelateerd kunnen worden aan het hostel zijn over het algemeen ook afgenomen. Dit geldt zowel voor verslaafden die spuiten of vuil achterlaten (-8% vaak of soms), handel in drugs op straat (-7% vaak of soms), geluidsoverlast door verslaafden (-5% vaak of soms), gebruik van drugs op straat (-5% vaak of soms), handel in drugs in woningen (-5% vaak of soms), mensen die op straat worden lastiggevallen (-5% vaak of soms) als voor de samenscholing van verslaafden op straat (-2% vaak of soms). De mate van overlast door dronken mensen op straat is onveranderd.

Ten opzichte van 2013 is alleen de mate van overlast door jongeren wordt ervaren toegenomen (+13% ervaart vaak of soms overlast van jongeren).

3.2 Meest storende vormen van overlast

De meest storende vormen van overlast, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 357 en 328)

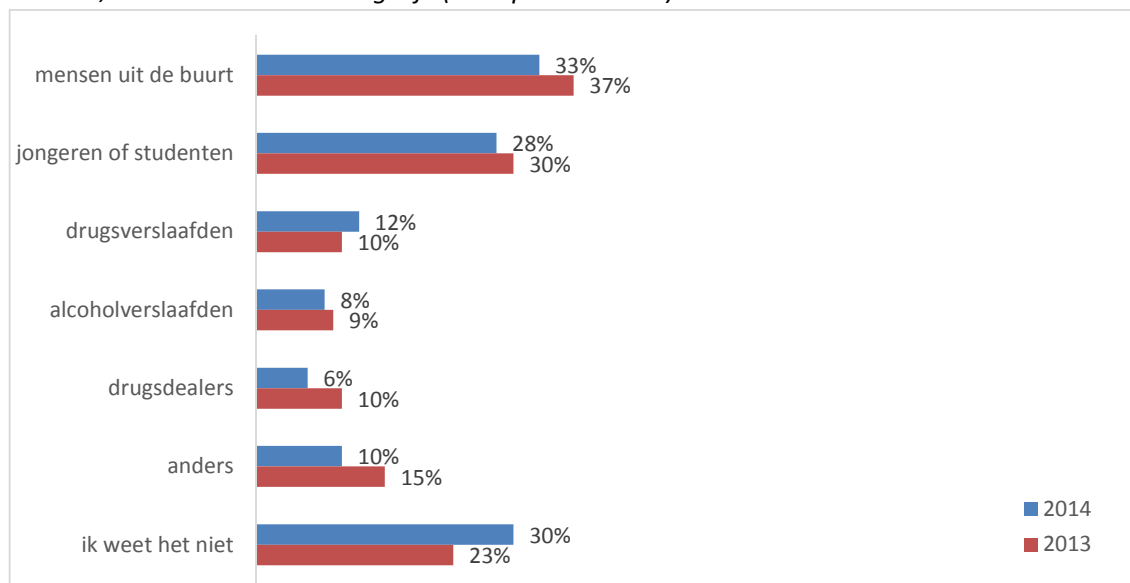

Op de vraag aan welke vormen van overlast men zich het meest stoort, geven circa vier op de tien bewoners (39%) aan helemaal geen storende overlast te ondervinden. De top drie van meest storende vormen van overlast bestaat uit: rommel op straat (21%), hondenpoep (20%) en inbraak in woningen (13%). Daarnaast storen bewoners zich vaak aan overlast van groepen jongeren (11%) en aan beschadiging of vernieling aan auto's of diefstal vanaf auto's (10%). Overlast door omwonenden, handel in drugs op straat, diefstal uit auto's, fietsdiefstal, gebruik van drugs op straat en vernieling van straatmeubilair zijn door 5% tot 7% van de bewoners naar voren gebracht als meest storende vormen van overlast.

Ten opzichte van 2013 is bij bijna alle vormen van overlast sprake van een afname. Het aandeel bewoners dat zich aan geen enkele vorm van overlast ergert, is bijna verdubbeld (20% in 2013). Rommel op straat (28% in 2013), hondenpoep (27% in 2013), inbraak in woningen (22% in 2013), beschadiging of vernielingen aan auto's en diefstal vanaf auto's (17% in 2013) en diefstal uit auto's (14% in 2013) zijn het sterkst gedaald.

3.3 Veroorzakers en plekken van overlast

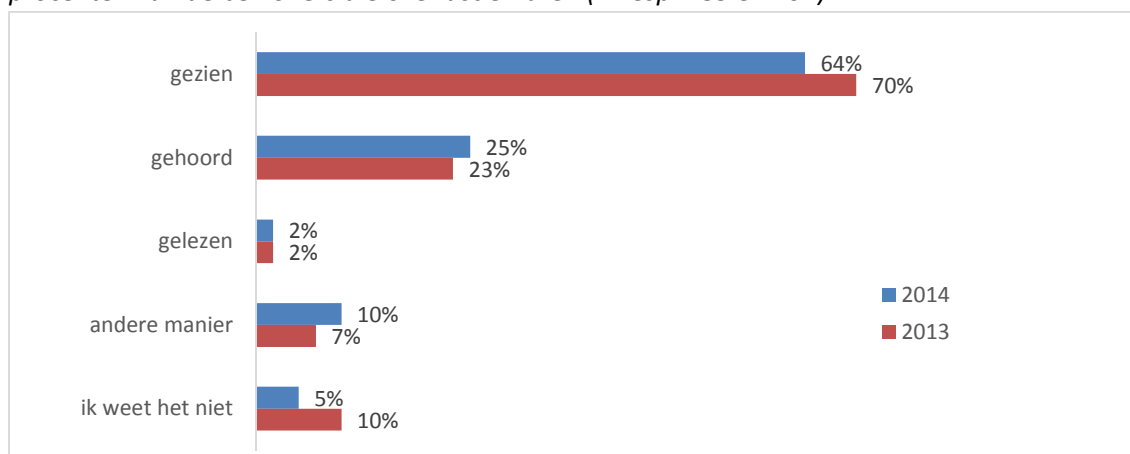
Veroorzakers van overlast, in 2013 en 2014, in procenten van de bewoners die overlast ervaren, meer antwoorden mogelijk (N resp. 286 en 201)

Bewoners zien vooral mensen uit de buurt (33%) en jongeren of studenten (28%) als veroorzakers van overlast. Ook drugsverslaafden (12%), alcoholverslaafden (8%) en drugsdealers (6%) worden genoemd. Bewoners die andere groepen aanwijzen, noemen onder andere hondenbezitters (al dan niet uit een andere wijk of buurt), mensen uit het hostel en voetbalsupporters. Drie op de tien bewoners (30%) weten niet wie de overlast veroorzaakt.

Ten opzichte van 2013 is alleen de overlast veroorzaakt door drugsverslaafden (10% in 2013) licht toegenomen. Het aandeel bewoners dat niet weet wie de overlast veroorzaakt, is ook toegenomen vergeleken met 2013 (23%).

Wijze waarop bewoners weten wie de overlast veroorzaakt, in 2013 en 2014, in procenten van de bewoners die overlast ervaren (N resp. 285 en 201)

De meeste bewoners hebben zelf gezien wie de overlast heeft veroorzaakt (64%), een kwart (25%) heeft dit gehoord. Er zijn nauwelijks bewoners die dit ergens hebben gelezen (2%). Eén op de tien bewoners noemt een andere manier, bijvoorbeeld dat men het zelf heeft meegemaakt.

In vergelijking met 2013 is het aandeel bewoners dat de overlast veroorzakers zelf heeft gezien gedaald (70% in 2013). Het aandeel bewoners dat heeft gehoord wie de veroorzakers zijn en het aandeel dat dit op een andere manier te weten is gekomen, zijn allebei licht toegenomen (respectievelijk 23% en 7% in 2013).

Op de vraag waar de overlast wordt ervaren, wordt een groot aantal straten en plekken genoemd. Het winkelcentrum/Mgr. van Roosmalenplein is veertien keer genoemd en de van Broeckhovenlaan elf keer. Plaatsen die circa vijf tot tien keer naar voren zijn gebracht, zijn parkeerplaatsen, de Seringenstraat en het Johan Cruyff-court.

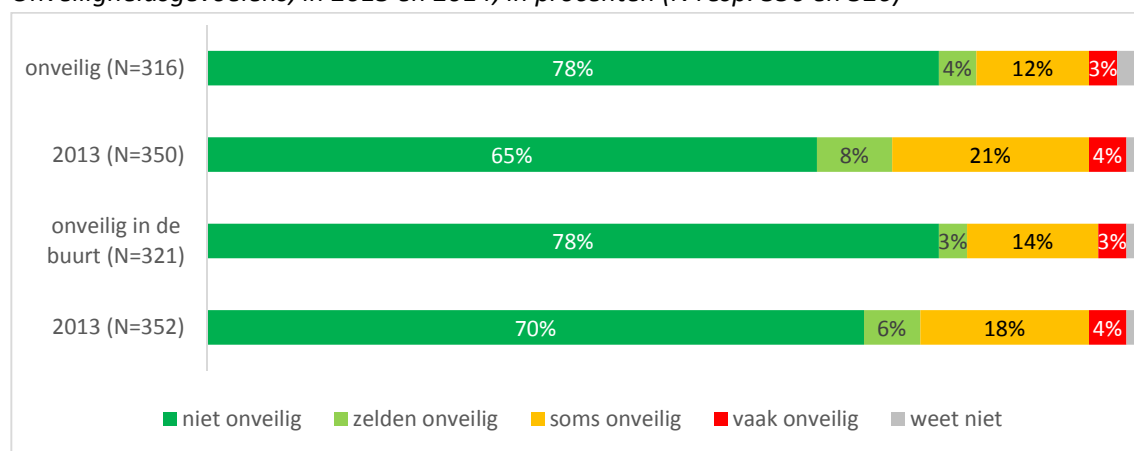
In vergelijking met 2013 zijn er minder locaties vijf keer of vaker genoemd. De plaatsen waar nu vooral overlast wordt ervaren, komen overeen met de plaatsen die tijdens de nulmeting zijn genoemd. De brandgangen, de Hesselsstraat en langs de Aa/de dijk zijn nu minder vaak genoemd.

4 Veiligheid

Het gevoel van (on)veiligheid van de buurtbewoners, diegenen die hiervoor verantwoordelijk worden gehouden en de onveilige plekken in de buurt, zijn aspecten die in dit hoofdstuk centraal staan.

4.1 Onveiligheidsgevoelens

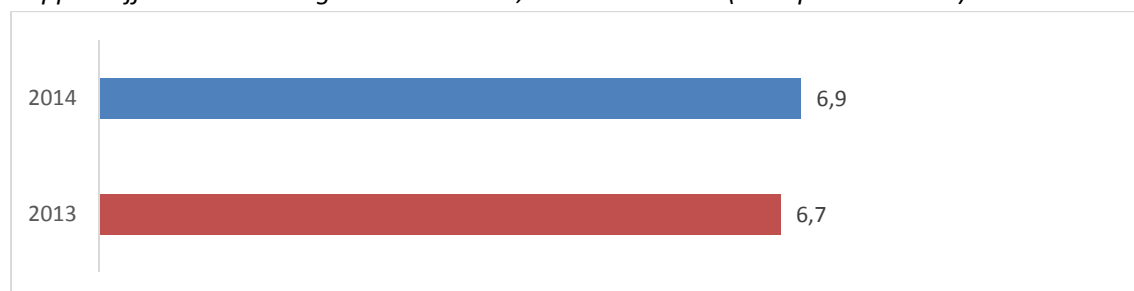
Onveiligheidsgevoelens, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 350 en 326)

Ruim drie kwart van de bewoners (78%) voelt zich altijd veilig, zowel in het algemeen als binnen de eigen buurt. Circa één op de zes voelt zich echter soms (12%) tot vaak (3%) onveilig. Een kleine groep voelt zich zelden onveilig (4%). In de eigen buurt voelen bewoners zich iets vaker soms (14%) of vaak (3%) onveilig.

Vergeleken met 2013 voelen meer bewoners zich veilig, zowel in het algemeen (65% in 2013) als binnen de eigen buurt (70% in 2013). De afname in onveiligheidsgevoelens is groter in algemene zin dan in de eigen buurt.

Rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt, in 2013 en 2014 (N resp. 353 en 323)

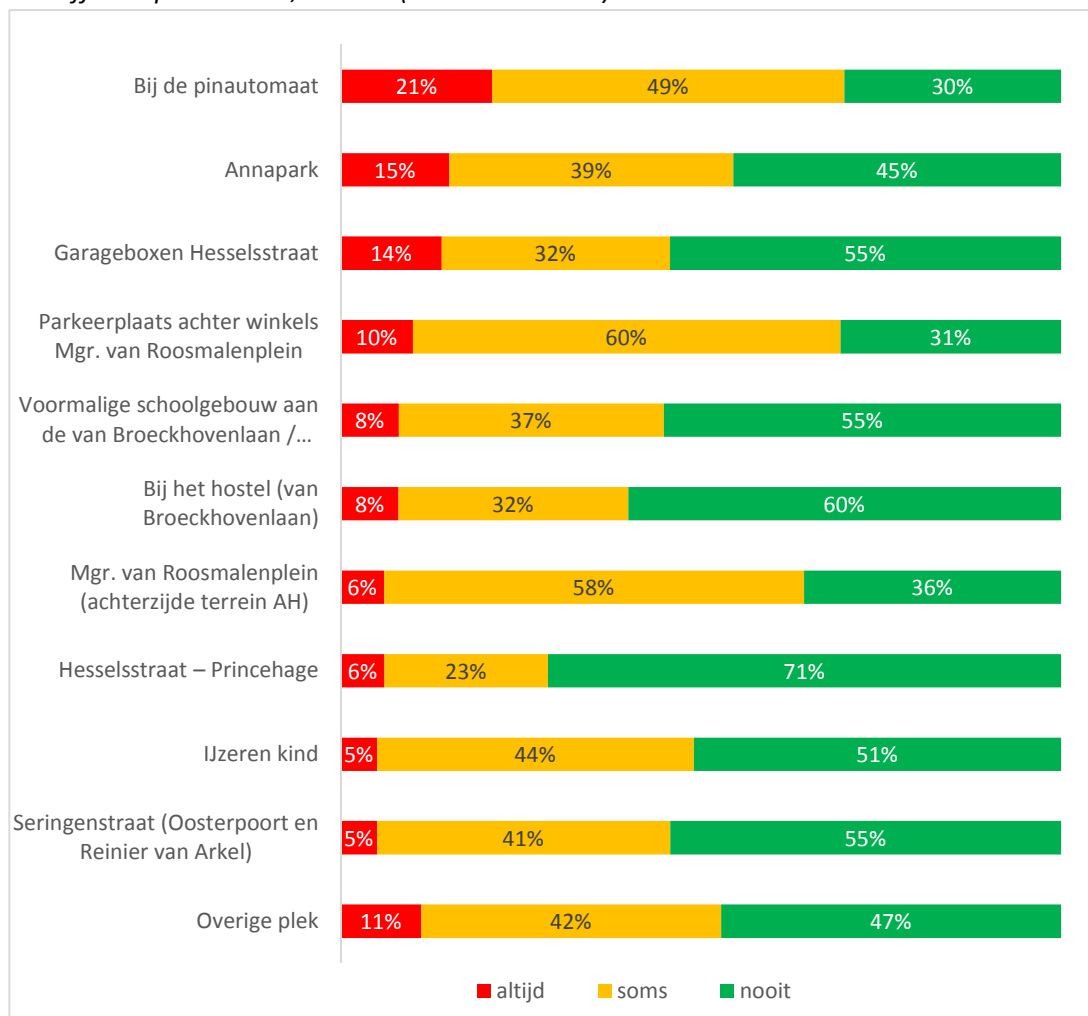

De veiligheid in de buurt wordt gemiddeld met een voldoende beoordeeld door de bewoners (6,9). Bewoners die minder dan twee jaar in de buurt wonen, beoordelen de veiligheid in de buurt hoger dan gemiddeld (7,3).

Ten opzichte van 2013 wordt de veiligheid in de buurt gemiddeld iets positiever beoordeeld (6,7 in 2013).

4.2 Plekken en veroorzakers van onveiligheid

Onveiligheidsgevoelens op verschillende plekken in het beheergebied, in procenten van de bewoners die zich wel eens onveilig voelen in de buurt en die wel eens op de betreffende plek komen, in 2014 (N varieert 22-53)

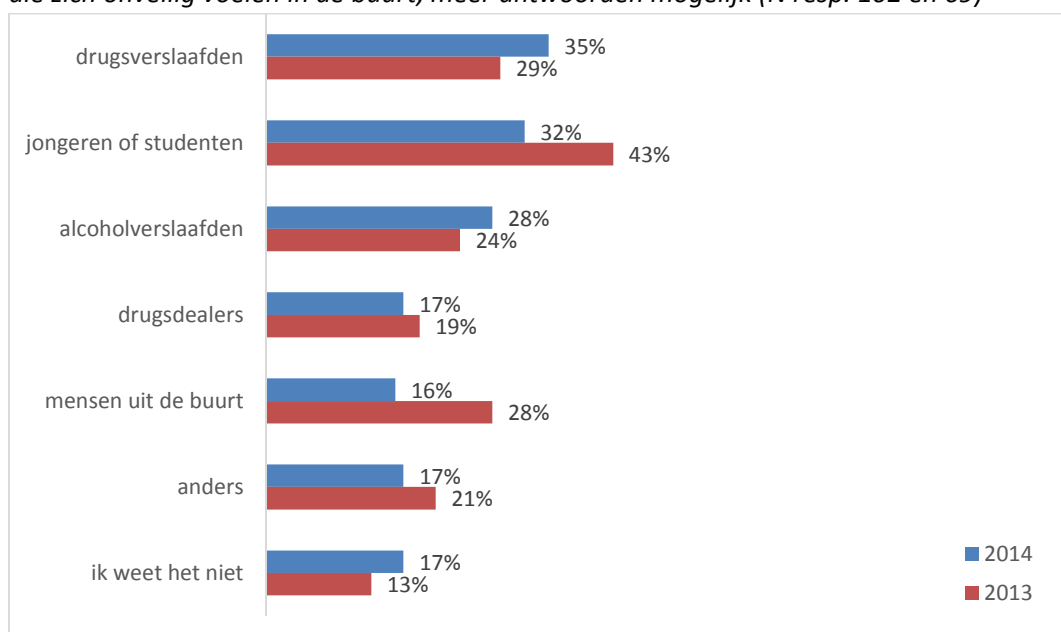

Wanneer geen rekening wordt gehouden met bewoners die niet op een bepaalde locatie komen, dan voelt één op de vijf bewoners (21%) zich altijd onveilig bij de pinautomaat op de hoek van het winkelcentrum. Circa één op de zes bewoners voelt zich altijd onveilig in het Annapark (15%) en/of bij de garageboxen aan de Hesselsstraat (14%). Eén op de tien voelt zich altijd onveilig op de parkeerplaats achter de winkels aan het Mgr. van Roosmalenplein (10%). Ook op het Mgr. van Roosmalenplein zelf voelen bewoners zich vaak onveilig, ook al is dit minder regelmatig. Bijna twee derde van de ondervraagden voelt zich vaak (6%) of soms (58%) onveilig op deze plek. Eén op de tien bewoners geeft aan zich op een andere plek onveilig te voelen (11%). Het Johan Cruyff-court wordt hierbij het meest genoemd.

Afgezet tegen *alle* bewoners voelt 3% zich altijd onveilig bij de pinautomaat en 8% soms. Bij de parkeerplaats achter de winkels bij de Mgr. Van Roosmalenplein gaat het om respectievelijk 2% die zich hier vaak onveilig voelt en 9% soms. Op de overige plekken gaat het veelal om 1% die zich er vaak onveilig voelt en 5% soms.

Vergeleken met 2013 blijkt dat bewoners zich veiliger voelen in de Hesselsstraat-Princehage. In 2013 voelde ruim de helft van de bewoners (57%) zich daar onveilig, nu zijn dat er nog circa drie van de tien (29%). Ook rondom het IJzeren kind en in het Annapark voelen bewoners zich duidelijk veiliger dan voorheen. In 2013 voelde drie kwart van hen (75%) zich rondom het IJzeren kind nog wel eens onveilig, nu is dat ongeveer de helft (49%). In het Annapark voelden acht op de tien bewoners zich wel eens onveilig (81%), nu is dat iets meer dan de helft (55%). De pinautomaat is pas dit jaar opgenomen in de vragenlijst waardoor geen vergelijking met vorige keer mogelijk is.

Veroorzakers van onveiligheidsgevoelens, in 2013 en 2014, in procenten van bewoners die zich onveilig voelen in de buurt, meer antwoorden mogelijk (N resp. 102 en 69)

Drugsverslaafden worden door bewoners als belangrijkste oorzaak van onveiligheidsgevoelens gezien. Van de bewoners geeft ruim een derde (35%) aan zich onveilig te voelen door hen. Circa drie op de tien wijzen op jongeren of studenten (32%) en op alcoholverslaafden (28%). Zes op de tien bewoners geven aan dat het om drugsdealers (17%), mensen uit de buurt (16%) of andere veroorzakers gaat (17%). Als andere veroorzakers van onveiligheidsgevoelens worden vooral bewoners van het hostel genoemd.

Ten opzichte van 2013 zijn mensen uit de buurt beduidend minder vaak als veroorzakers van onveiligheidsgevoelens aangewezen (28% in 2013). Ook de onveiligheidsgevoelens veroorzaakt door jongeren en studenten zijn afgenomen (43% in 2013). Drugsverslaafden (29% in 2013) en alcoholverslaafden (24% in 2013) zorgen tegenwoordig vaker voor gevoelens van onveiligheid.

5 Functioneren van de politie en de gemeente

In dit hoofdstuk staan de bekendheid met de wijkagent, het doorgeven van een melding van overlast of een delict bij de politie en de aandacht van de politie en de gemeente voor de problemen in de buurt centraal.

5.1 Bekendheid van de wijkagent

Bekendheid van de wijkagent, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 351 en 329)

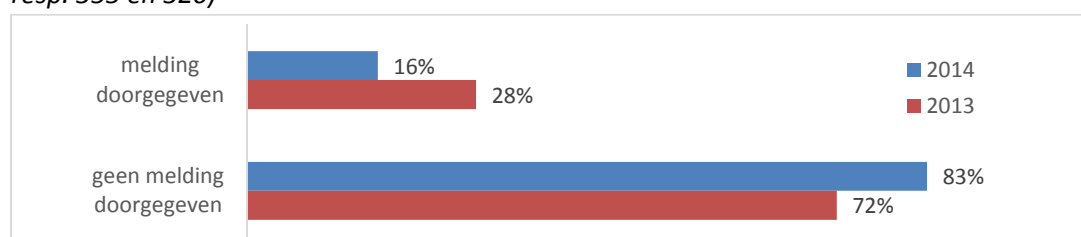

Het overgrote deel van de bewoners is niet bekend met de wijkagent (87%), 13% kent de wijkagent wel.

De cijfers uit 2013 tonen een vergelijkbaar beeld (86% niet bekend, 14% wel).

5.2 Doorgeven van meldingen

Aandeel van de bewoners dat het afgelopen jaar volgens eigen zeggen een melding van overlast of een delict heeft gedaan aan de politie, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 355 en 326)

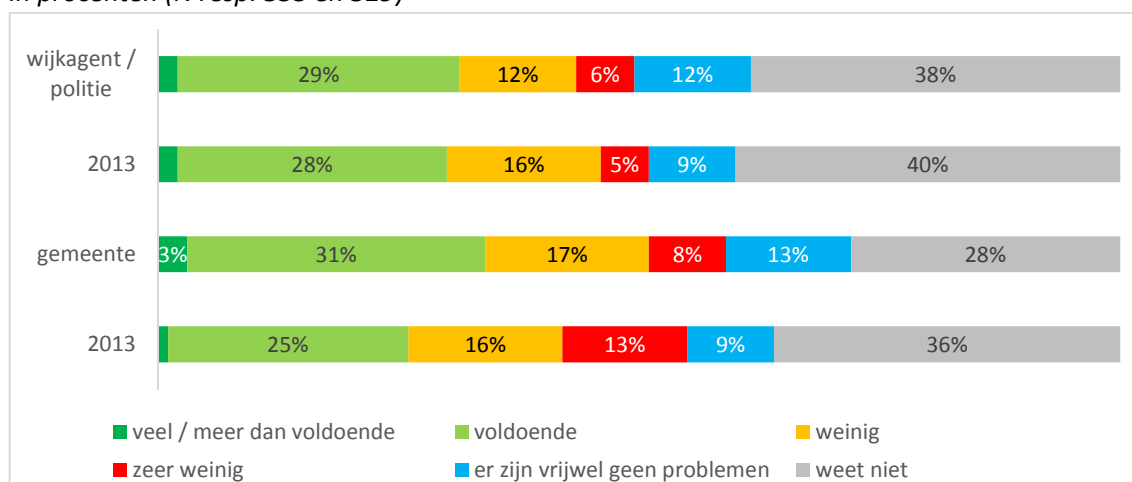

Eén op de zes bewoners (17%) heeft het afgelopen jaar een melding van overlast of van een delict doorgegeven aan de politie. Van de 57 ondervraagden die een melding hebben doorgegeven, hebben de meeste meldingen betrekking op: rommel of vervuiling (8), inbraak (8), waarvan twee maal in een auto, geluidsoverlast (7), fietsendiefstal (6) en vandalisme (5). Daarnaast zijn ook meerdere meldingen doorgegeven over vernielingen aan de auto (4), andere vormen van diefstal (3), (hang-) jongeren (3) en verdachte personen (3).

Ten opzichte van 2013 is het aantal meldingen van overlast of delicten afgenomen. Vooral het aantal meldingen van inbraak (21 in woningen en 9 in auto's in 2013) of poging tot inbraak (8 in 2013) is enorm verminderd. Daarnaast zijn meldingen over (hang-)jongeren (17 in 2013) en geluidsoverlast (12 in 2013) duidelijk afgenomen. Het aantal meldingen van rommel en vervuiling is toegenomen (4 in 2013).

5.3 Functioneren van de politie en de gemeente

Aandacht van de wijkagent/de politie voor de problemen in de buurt, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 355 en 329)

Circa vier op de tien bewoners (38%) kunnen geen uitspraak doen over het functioneren van de politie en circa drie op de tien (28%) kunnen dit niet doen over de gemeente. Daarnaast geeft ruim één op de tien bewoners aan dat er vrijwel geen problemen zijn waar de politie (12%) of de gemeente (13%) aandacht aan kan schenken. De overige bewoners zijn overwegend positief over het handelen van de politie en de gemeente. Drie op de tien bewoners (31%) vinden dat de politie (meer dan) voldoende aandacht besteedt aan problemen in de buurt, voor de gemeente is dit een derde (34%) van hen. Daarentegen vindt circa één op de vijf (18%) dat de politie (zeer) weinig aandacht besteedt aan de problemen in de buurt, voor de gemeente is dit volgens een kwart van de bewoners zo (25%).

Vergeleken met 2013 zijn er meer bewoners die zeggen dat er geen problemen in de buurt zijn waar de politie en de gemeente aandacht aan kunnen besteden (beiden 9% in 2013). Het aandeel mensen dat geen uitspraak kan doen over de aandacht van de gemeente voor problemen in de wijk, is afgenomen (36% in 2013). Het aandeel mensen dat positief oordeelt over de gemeente is juist toegenomen (26% in 2013). De mening over het functioneren van de politie is vergelijkbaar met de nulmeting.

5.4 Registraties bij de politie en de gemeente

Bij de politie zijn in zowel in 2013 als in 2014 rond de 500 incidenten geregistreerd voor de buurten Graafsebuurt Zuid, Graafsebuurt Noord en Aawijk Noord. Het gaat hierbij om incidenten die mogelijk een relatie hebben met de komst van het hostel.

Geregistreerde incidenten (excl. verkeersongevallen en parkeeroverlast) bij de politie, voor de buurten Graafsebuurt Zuid, Graafsebuurt Noord en Aawijk Noord, 2010-2014

absoluut	Absoluut					Per 1000 inwoners*					's-H. Bosch
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2014
woninginbraken*	37	64	51	34	15	15	25	20	13	6	9
diefstal motorvoertuigen	13	8	14	16	6	2	1	2	3	1	2
fietsendiefstal	47	47	51	38	44	8	8	9	7	8	9
geweld	109	115	114	108	110	19	20	20	19	19	12
drugsoverlast	2	1	11	11	17	1	0	2	2	3	2
vernielingen	92	95	60	46	64	17	17	11	8	11	9
burengerucht	81	107	139	99	137	15	19	25	18	24	14
overlast door jongeren	42	50	53	37	40	7	9	9	7	7	7
drugshandel	15	7	16	12	10	3	1	3	2	2	2
auto-inbraak	71	51	40	48	41	13	9	7	9	7	10
winkeldiefstal	33	56	35	15	29	6	10	6	3	5	4
diefstal af/uit bedrijf	12	20	5	10	4	2	4	1	2	1	2
totaal	519	621	554	474	517						

* bij woninginbraak cijfer per 1.000 bewoonde adressen

Vergeleken met de jaren 2010-2012 ligt het aantal geregistreerde incidenten iets lager, met name in 2013. Geweldsincidenten en burengerucht en in mindere mate vernielingen, fietsendiefstal, auto-inbraken en overlast door jongeren zijn de meest geregistreerde incidenten. Als wordt gekeken naar het aantal incidenten per 1.000 inwoners (of woningen, bij inbraak) wordt duidelijk dat vooral het aantal woninginbraken en in mindere mate auto-inbraken is gedaald, terwijl het aantal meldingen van burenoverlast is toegenomen. Overlast door drugsgebruik en drugshandel is sinds de komst van het hostel nauwelijks toegenomen. Vergeleken met de gemeente als geheel komen woninginbraken en auto-inbraken in het gebied minder voor, terwijl met name geweldsdelicten en burenoverlast vaker voorkomen. Drugsgerelateerde delicten komen in het gebied niet vaker voor dan gemiddeld in 's-Hertogenbosch.

Meldingen leefomgeving bij de gemeente in de buurten Graafsebuurt Zuid, Graafsebuurt Noord en Aawijk Noord, 2010-2014

absoluut	Absoluut					Per 1000 inwoners				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Geluidsoverlast	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0
Handhaving Openbare Ruimte	15	13	10	21	9	3	2	2	4	2
Handhaving Verkeer	33	38	28	18	40	6	7	5	3	7
Illegale stort	186	168	173	88	180	33	30	31	16	32
Stankoverlast	3	0	2	0	2	1	0	0	0	0
Vervuiling	48	76	40	49	46	8	13	7	9	8
totaal	287	296	254	176	278					

Bij de gemeente zijn over de Graafsebuurt Zuid, Graafsebuurt Noord en Aawijk Noord in 2014 278 meldingen binnengekomen. Dit aantal ligt in dezelfde orde van grootte als in de voorgaande jaren. Alleen in 2013 was het aantal meldingen duidelijk minder, vooral het aantal meldingen van illegale stort. Over de gehele periode 2010-2014 is dus ook hier geen sprake van een toename. De meeste meldingen hebben, net als in de voorgaande jaren, betrekking op illegale stort. Meldingen van geluids- of stankoverlast zijn er vrijwel niet.

6 Het hostel

In dit hoofdstuk staat het hostel zelf centraal. De bekendheid met het hostel, de beheergroep en het beheerplan en de wijze waarop de bewoners hierover denken, zijn de belangrijkste onderwerpen. Ook wordt ingegaan op de ervaring van de bewoners met het hostel ten aanzien van de overlast die dit met zich mee brengt.

6.1 Bekendheid met en mening over het hostel

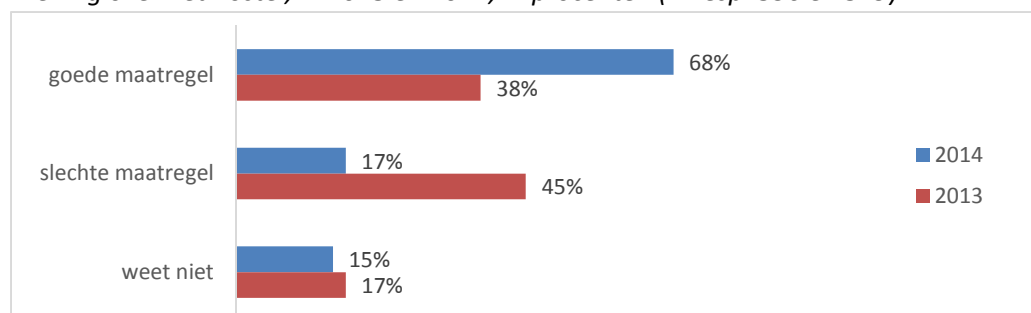
Bekendheid met het hostel, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 355 en 329)

De respondenten zijn over het algemeen zeer goed op de hoogte van het bestaan van het hostel aan de Broekhovenlaan (95%).

Vergeleken met 2013 is er weinig verschil in de bekendheid van het hostel.

Mening over het hostel, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 356 en 329)

Bewoners zijn overwegend positief gestemd over het hostel. Twee derde van hen (68%) vindt het hostel een goede maatregel. Eén op de zes vindt het een slechte maatregel en nog eens circa één op de zes (15%) kan hier geen uitspraak over doen.

Bewoners die het hostel een goede maatregel vinden, brengen hiervoor vooral sociale motieven naar voren. Het argument dat het meeste genoemd wordt, is dat deze mensen ook recht hebben op een plek om te wonen. Bovendien ondervinden veel bewoners geen overlast van de bewoners van het hostel. Bewoners geven ook aan dat een dergelijke opvang nodig is en dat het goed is dat er hulp en begeleiding geboden wordt. Er komt echter ook een aantal keer naar voren dat bewoners het wel een goede maatregel vinden, maar dat zij het niet eens zijn met de locatiekeuze.

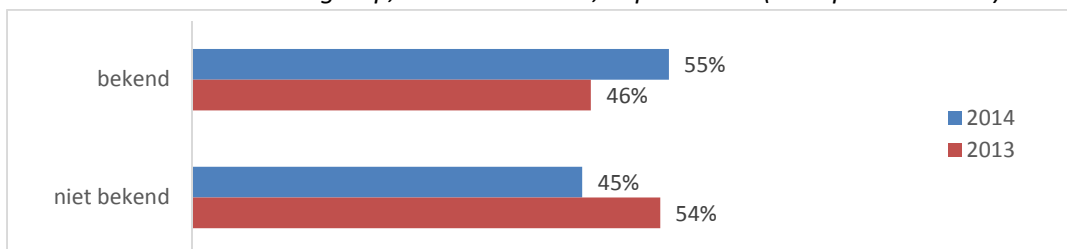
Bewoners die het hostel een slechte maatregel vinden, geven vooral aan dat zij het niet eens zijn met de locatiekeuze van het hostel. Dit is voornamelijk gebaseerd op de plaatsing van het hostel in een woonwijk. Ook geven bewoners aan dat er meer overlast is sinds de komst van het hostel en dat zij zich onveiliger voelen. Daarnaast vinden zij dat er al teveel opvanglocaties zijn in de buurt en men geeft ook meerdere keren aan dat gemeenschapsgeld beter aan een ander doel kan worden besteed.

Ten opzichte van 2013 zijn bewoners veel positiever gestemd over het hostel. Bij de vorige meting waren bewoners overwegend negatief gestemd (45% vond het een slechte maatregel, 38% een goede maatregel in 2013). De argumenten die worden aangedragen komen overeen met die tijdens de nulmeting.

6.2 De beheergroep

Om het hostel goed te laten functioneren in de buurt is een beheergroep opgericht. In de beheergroep worden afspraken gemaakt om de buurt leefbaar en veilig te houden. In de beheergroep zitten naast bewoners van de buurt ook medewerkers van o.a. de gemeente 's-Hertogenbosch, Novadic-Kentron, Reinier van Arkel, de politie en Stichting Divers.

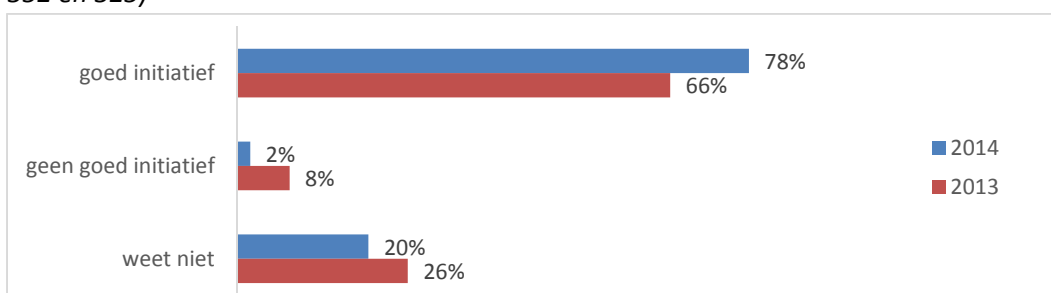
Bekendheid van de beheergroep, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 355 en 328)

Ruim de helft van de bewoners (55%) is bekend met de beheergroep. Bewoners van koopwoningen zijn hier vaker mee bekend (65%) dan bewoners van huurwoningen (45%). De onderlinge verschillen zijn echter klein.

Ten opzichte van 2013 is de bekendheid van de beheergroep toegenomen (46% was in 2013 bekend met de beheergroep).

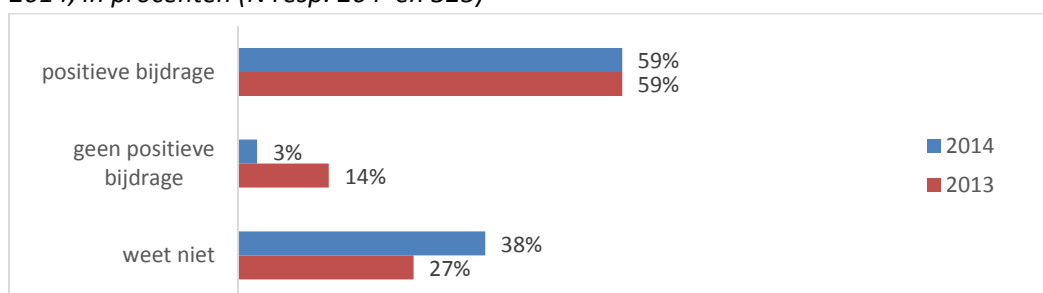
Mening over het bestaan van de beheergroep, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 352 en 325)

Circa acht op de tien bewoners (78%) vinden de beheergroep een goed initiatief. Slechts 2% vindt dit geen goed initiatief en één op de vijf kan hier geen uitspraak over doen. Als reden voor de positieve beoordeling geeft een groot deel van de bewoners aan dat de beheergroep zorgt voor meer toezicht en controle op het hostel en de invloed van het hostel op de wijk. Ook noemen veel bewoners dat op deze manier de bewoners worden betrokken en dat de beheergroep als aanspreekpunt voor hen functioneert. Ook wordt vaker aangegeven dat de samenwerking tussen de betrokken partijen hierdoor wordt bevorderd. Er worden geen redenen genoemd door bewoners die de beheergroep geen goed initiatief vinden.

Vergeleken met de nulmeting zijn bewoners positiever over het bestaan van de beheergroep. Toen vond circa twee derde (66%) dit een goed initiatief. De genoemde redenen voor deze positieve beoordeling komen overeen met de redenen bij de nulmeting.

Bijdrage van de beheergroep aan de inpassing van het hostel in de wijk, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 204 en 325)

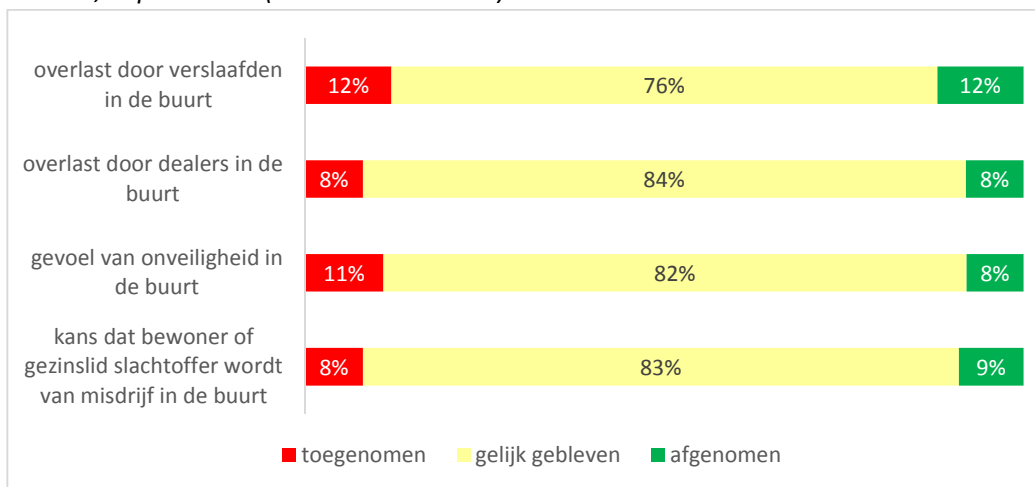
Circa zes op de tien bewoners (59%) vinden dat de beheergroep een positieve bijdrage levert aan het inpassen van het hostel in de buurt. Slechts 3% is het hier niet mee eens en circa vier op de tien bewoners (38%) kunnen hier geen uitspraak over doen. De bewoners die vinden dat de beheergroep geen positieve bijdrage levert, geven vooral aan dat er nog steeds overlast is door de aanwezigheid van het hostel.

De waardering over de bijdrage die de beheergroep levert aan het inpassen van het hostel in de buurt is vergelijkbaar met 2013 (59% positieve bijdrage). Het aandeel bewoners dat vindt dat de beheergroep geen positieve bijdrage levert is echter sterk afgenomen (14% in 2013).

6.3 Gevolgen van de komst van het hostel voor de leefbaarheid en veiligheid

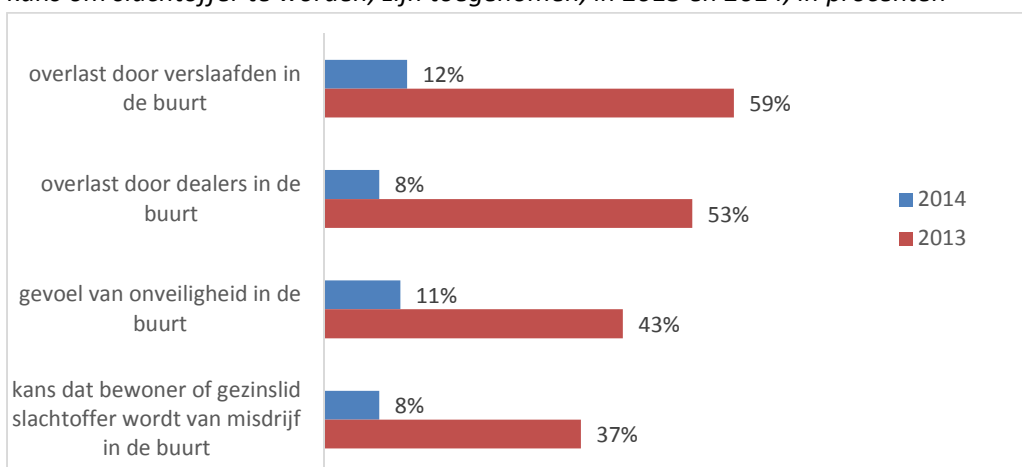
Het overgrote deel van de bewoners geeft aan dat overlast en gevoelens van onveiligheid niet zijn veranderd sinds de komst van het hostel. Circa één op de tien bewoners geeft aan dat overlast door verslaafden in de buurt (12%), door dealers in de buurt (8%), het gevoel van onveiligheid in de buurt (11%) en de kans dat een bewoners of gezinslid slachtoffer wordt van een misdrijf in de buurt (8%) zijn toegenomen. Een vergelijkbare groep geeft aan dat deze problemen juist zijn afgenomen (respectievelijk 12%, 8%, 8% en 9%).

Effecten van de aanwezigheid van het hostel op gevoelens van overlast en onveiligheid, in 2014, in procenten (N varieert 314-320)

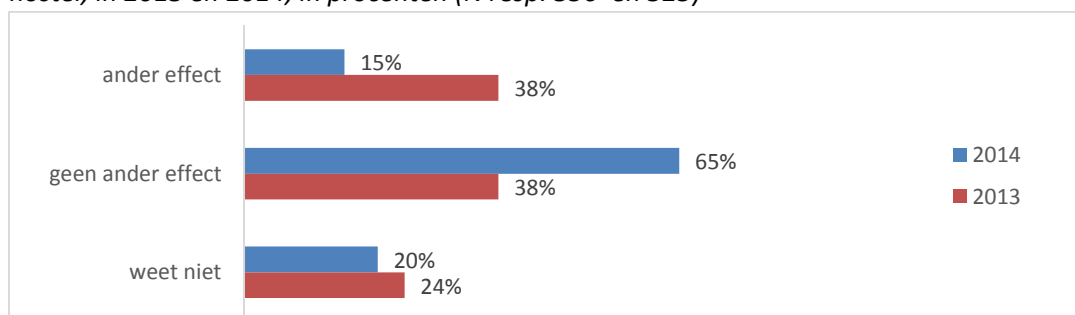
Respondenten die deel uitmaken van een gezin met kinderen zijn vaker van mening dat de overlast is toegenomen en dat de kans groter is dat zichzelf of een gezinslid slachtoffer wordt van een misdrijf in de buurt.

Aandeel bewoners dat van mening is dat de overlast, het gevoel van onveiligheid en de kans om slachtoffer te worden, zijn toegenomen, in 2013 en 2014, in procenten

Ten opzichte van de verwachtingen in 2013 wordt het hostel positiever ervaren. Bij de vorige meting gingen zes op de tien bewoners (59%) er vanuit dat de overlast door verslaafden in de buurt zou toenemen. Ruim de helft (53%) ging er vanuit dat de overlast door dealers in de buurt zou toenemen. Daarnaast gingen circa vier op de tien bewoners er vanuit dat het gevoel van onveiligheid (43%) en de kans dat een bewoner of gezinslid slachtoffer zou worden van een misdrijf in de buurt (37%) zou toenemen. Het aandeel bewoners dat een afname van overlast en onveiligheid verwachtte, lag iets lager dan nu.

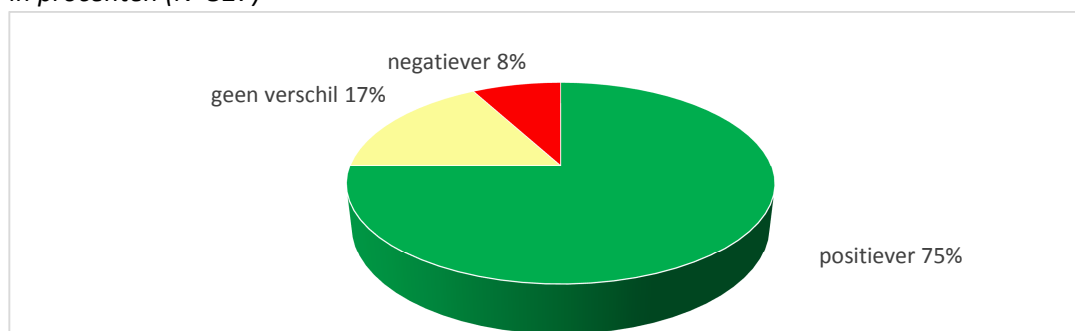
Overige positieve of negatieve gevolgen voor de leefbaarheid in de buurt door het hostel, in 2013 en 2014, in procenten (N resp. 356 en 325)

Circa één op de zes bewoners (15%) vindt dat het hostel nog andere positieve of negatieve gevolgen heeft voor de leefbaarheid in de buurt. Circa twee derde (65%) denkt dat dit niet het geval is en één vijfde (20%) kan hier geen uitspraak over doen. Van de bewoners die aangeven dat het hostel nog andere gevolgen heeft voor de leefbaarheid, geven drie op de tien (30%) aan dat de buurt onveiliger is geworden voor kinderen en 4% geeft aan dat er meer inbraken zijn. Als positief gevolg geeft een kwart (25%) aan dat er meer begrip is onder buurtbewoners voor verslaafden. Vier op de tien (41%) noemen iets anders. Hieruit valt echter geen eenduidig beeld op te maken.

Vergeleken met 2013 is het aandeel bewoners dat vindt dat er nog andere positieve of negatieve gevolgen zijn voor de leefbaarheid in de buurt ruimschoots gehalveerd (15% in 2013). Het aandeel dat vindt dat er geen ander effect is, is flink toegenomen (38% in 2013). Wanneer de specifieke positieve en negatieve gevolgen aan bod komen dan blijkt dat de negatieve gevolgen beduidend minder vaak genoemd worden (68% onveiliger voor kinderen en 45% meer inbraken in 2013), terwijl het begrip voor verslaafden onder buurtbewoners juist is toegenomen (17% in 2013).

Huidig oordeel over het hostel ten opzichte van voor de komst van het hostel, in 2014, in procenten (N=327)

Drie kwart van de bewoners (75%) kijkt nu positiever tegen het hostel aan vergeleken met de vorige meting. Eén op de zes bewoners (17%) geeft aan dat er geen verschil is in hun oordeel over het hostel en 8% kijkt negatiever tegen het hostel aan, dan dat zij voorheen deden. Bewoners van 35 tot 55 jaar kijken vaker dan gemiddeld negatief tegen het hostel aan vergeleken met een jaar geleden (13%). De onderlinge verschillen zijn echter klein. Het zijn vooral gezinnen met kinderen die negatiever zijn gestemd hierover.

7 Ervaringen van direct betrokkenen

Aansluitend aan de enquête zijn gesprekken gevoerd met een aantal direct betrokkenen en omwonenden. Doel van de gesprekken is in te zoomen op de enquêteresultaten en de cijfers en de visie en inkleuring te horen van de betrokkenen.

De operationele teamleiding van het hostel

Er wonen ongeveer 30 cliënten in het hostel. Ongeveer de helft is afkomstig uit de verslavingszorg (Novadic Kentron), de andere helft zijn bewoners hebben psychiatrische zorg nodig (Reinier van Arkel). Beide groepen hebben verschillende behoeften en vertonen verschillend gedrag. Dit heeft in het begin wel tot interne incidenten geleid, maar nu begint daar balans in te komen.

Binnen het hostel gelden strenge regels en afspraken. De huisregels zijn getoetst door een jurist. Fouten maken mag, maar grenzen mogen niet overschreden worden. Als dit gebeurt volgen er maatregelen. In de praktijk worden er dan vooral kortlopende sancties opgelegd ('time-outs'). Menselijk en flexibel sanctioneren is het motto. De organisatie is de baas, de cliënten hebben deze hiërarchie geaccepteerd en zetten zich er niet tegen af. Zij waarderen de voorziening heel erg. Er is, naast mensen van de zorg, e.a. ook altijd iemand in het hostel aanwezig voor toezicht en beheer.

Extern zijn er enkele incidenten geweest, vooral bij Albert Heijn. Door directe communicatie en korte lijnen zijn de incidenten goed opgelost. Zo zijn medewerkers van Albert Heijn uitgerust met walkie-talkies die direct in verbinding staan met de toezichthouders in het hostel. Zo kan er heel snel en accuraat worden gereageerd als zich incidenten voordoen.

Het incidentenoverleg met politie, stadstoezicht en woningcorporatie wordt positief ervaren. De uitkomsten worden teruggekoppeld naar de beheergroep. De buurtbewoners voelen zich gehoord en er wordt snel gereageerd bij klachten. Ook vindt regelmatig overleg plaats met andere hostels in Nederland, vooral met Utrecht en Eindhoven.

Er is nauwelijks interactie tussen cliënten en buurtbewoners. Enkele dames uit de wijk verzorgen de schoonmaak en het eten bij het hostel. Zij hebben het naar hun zijn en vervullen een waardevolle ambassadeursfunctie in de wijk. Daarnaast is er een druk bezochte open dag geweest voor de buurt en er staan meer activiteiten op de planning. Ook is gestart met de inzet van hostelbewoners voor de buurt om klusjes te doen. Er is een intekenlijst voor klusjes, zoals zwerfvuil opruimen. Door klussen te doen kunnen cliënten punten verdienen voor extra eten of snacks en doen de hostelbewoners ook iets terug voor de wijk. Het mes snijdt aan twee kanten, dat werkt prima. Het is de bedoeling om activiteiten in de buurt uit te breiden, nu men het eerste half jaar heeft kunnen settelen.

Men merkt geen aanzuigende werking vanuit de stad. Er is veel controle op het bezoek en op wie er in en uit gaat (sluisdeuren). Als mensen bezoekers willen ontvangen moet dat 24 uur vooraf worden gemeld. Hierdoor worden incidentele ontmoetingen voorkomen.

De beheerders zijn zeer tevreden over de eerste periode. Het gaat goed en dat wordt ondersteund door de uitkomsten van de éénmeting. Samenwerking met politie, stadstoezicht en gemeente is een belangrijke voorwaarde voor succes.

De wijkagent

De wijkagent vindt de overlast vanuit het hostel naar de wijk toe boven verwachting klein, er zijn maar weinig meldingen van overlast. Er wordt goed met de beheerders van het hostel gecommuniceerd en als er problemen zijn wordt er gericht en kordaat naar oplossingen gezocht. Het contact met Albert Heijn is hiervan een goed voorbeeld. Ook uit de buurt komen weinig negatieve geluiden: de bewoners merken dat het hostel er is, maar er is geen sprake van noemenswaardige overlast. De wijkagent komt zeker een keer in de week in het hostel. Het hostel ziet er ook zeer verzorgd uit, dat geeft ook vertrouwen. Tot nu toe is het hostel een succes, de wijkagent hoopt dat het zo blijft en denkt dat 'kort erop zitten, goed samenwerken en een goede communicatie naar de bewoners in de buurt' hierbij kunnen helpen.

De wijkmanager

De wijkmanager onderschrijft de positieve geluiden maar waakt voor over-enthousiasme. Ondanks het beperkte kritisch geluid is de druk van het hostel op de buurt door het aantal bewoners wel groot. De hostelbewoners zijn ook heel herkenbaar natuurlijk, dit heeft een stigmatiserende werking en buurtbewoners beginnen zich daar aan te storen. Het zou ook eigenlijk niet nodig moeten zijn dat er met een portofoon wordt gewerkt bij AH. Dat gaat te ver en is eigenlijk geen reclame voor de situatie.

De buurtbewoners voelen zich ook wel het afvalputje binnen de gemeente. Er is immers al veel zorgaanbod in deze wijk en dat past niet zo bij de aard van de bewoners van deze buurt (veel mensen die 'ontevreden zijn over het leven'). Dat maakt het ook lastig om goed met de bewoners in de buurt te communiceren, ze interpreteren dingen soms anders dan je zou willen. Zo zijn er niet steeds meer zorgvoorzieningen naar de buurt gekomen, maar is ook sprake van verhuizing binnen de buurt. Bewoners zien dat niet en denken dat er weer wat is toegevoegd. Kortom, het gaat tot nu toe goed, maar het hostel heeft een behoorlijke invloed. De situatie is heel kwetsbaar, alertheid is van groot belang.

Albert Heijn

De communicatie met de beheergroep en het hostel verloopt prima en plezierig, goed dat alle partijen met elkaar overleggen. De start is mede daardoor rustig verlopen. Er is veel lof voor de opstelling en handelingen van de beheerders. Er is heel direct en goed contact.

Er wordt in de winkel wel een lichte toename van overlast geconstateerd, die direct is toe te schrijven aan het hostel, zoals winkeldiefstal of vervelend gedrag van hostelbewoners. In deze gevallen wordt direct ingegrepen en worden maatregelen genomen en sancties opgelegd (winkerverbod of eerst een waarschuwing). Dat werkt wel, de maatregelen worden ook geaccepteerd. Het is logisch dat AH er het meeste last van heeft en dat er af en toe wat incidenten zijn, maar hij wil vooral dat klanten het boodschappen doen niet associëren met iets vervelends. De kunst is om de hostelbewoners niet onder een vergrootglas te leggen, maar ze net te behandelen als anderen. Wel laten zien dat er camerabeelden zijn, die ook hostelbewoners ziet. Het lukt op deze manier aardig en dat straalt ook uit naar de buurt.

In het najaar hebben twee behoorlijk heftige voorvallen (grote mond en verzetten tegen aanhouding) geresulteerd in strengere afspraken met het hostel. Sindsdien wordt een portofoon gebruikt, waardoor direct contact mogelijk is.

Er wordt heel accuraat gereageerd. De AH manager wil wel een keer aansluiten bij een (interne) bewonersvergadering om alle bewoners eens te zien en te leren kennen en een verhaal te vertellen vanuit het perspectief van AH.

De buurtbewoners

Vergeleken met de verwachtingen is het hostel goed geland in de buurt en valt het met de overlast erg mee. Dat komt zeker ook door de goede voorbereidingen. De open dag heeft heel goed gewerkt, daar was heel veel belangstelling voor. Ook mensen die vooraf heel negatief waren, liepen daar rond, dat heeft erg geholpen, was een mooi wijkgebeuren. Ook de beheergroep werkt prima, die functioneert als ogen en oren uit de wijk. Mensen zijn de deuren langs gegaan, daardoor zag je de houding van de mensen in de buurt veranderen. Er zijn wel wat kleine aanlooppromen geweest, maar dat heeft geen negatieve gevolgen gehad voor de wijk. Communicatie is van heel groot belang. Er komen ook af en toe goede berichten in het Brabantse Dagblad. De aanpassingen in de wijk werken ook goed. De openbare ruimte ziet er netjes uit en er staat een vriendelijk hek om het hostel, zodat er ook geen rare mensen zomaar binnen kunnen komen. Iedereen kan zo bellen naar het hostel of aan de deur komen en is altijd welkom, en iedereen zou dat ook moeten kunnen weten. Er is goed over gecommuniceerd. Het hostel hoort nu in de wijk en er is niks aan de hand. De angst is voor een groot deel weg,

Een andere buurtbewoner is wel positief, maar ook benieuwd naar ontwikkelingen over de lange termijn, mede omdat er zoveel zorgvoorzieningen door de gemeente in de wijk worden geplaatst. Het is objectief gezien niet onveiliger geworden, maar door incidenten zoals in de AH voelt het soms wel onveiliger. De aanwezigheid en zichtbaarheid van politie en stadstoezicht stimuleert het gevoel van veiligheid. Desondanks is er nog steeds sprake van drugsgebruik en dealen in de buurt.

Bijlage 1 Responsoverzicht

		Nulmeting		Eenmeting	
		Abs	In %	Abs	In %
Benaderd		1.127	100%	969	100%
Respons		365	32%	332	34%
waarvan:					
	internet	114	31%	90	27%
	telefonisch	111	31%	171	52%
	schriftelijk	140	38%	71	21%

Bijlage 2 Gesprekspartners

Wijkmanager / wijkbeheerder gemeente 's-Hertogenbosch

Manager Albert Heijn

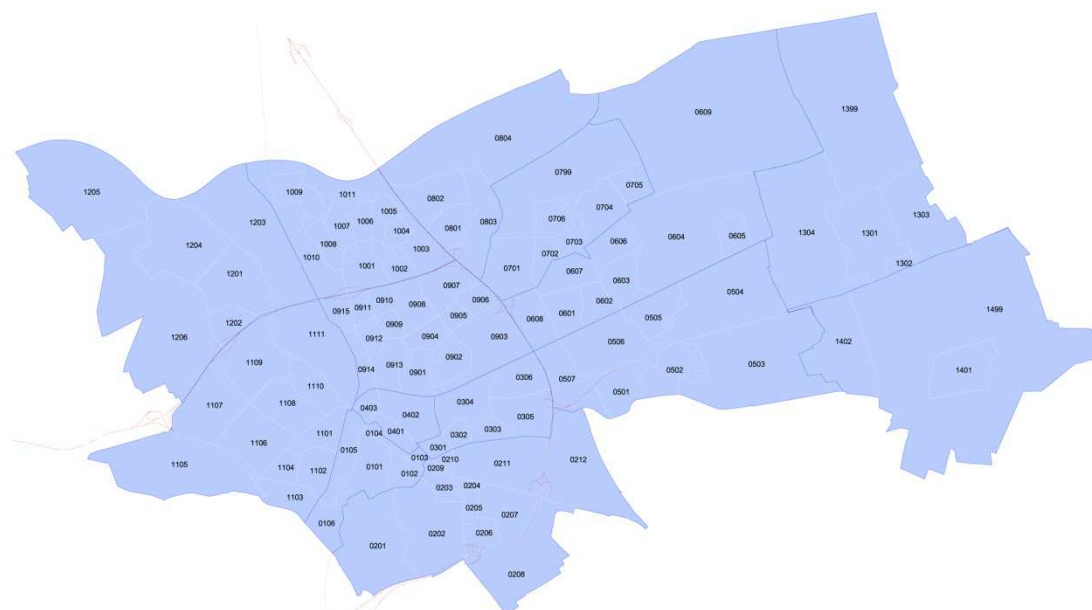
Wijkagent

Toekomstig beheerder (Novadic Kentron)

Medewerker Brabant Wonen, corporatie

Twee buurtbewoners

Bijlage 3 Buurtindeling gemeente 's-Hertogenbosch

01	BINNSTAD	06	ROSMALEN NOORD	10	MAASPOORT
0101	BINNSTAD CENTRUM	0601	T VEN	1001	ITALIAANSE BUURT
0102	BINNSTAD OOST	0602	ROSMALEN CENTRUM	1002	MAASDAL
0103	DE HOFSTAD	0603	HONDSBERG	1003	ABDIJENBUURT
0104	BINNSTAD NOORD	0604	KRUISSTRAAT	1004	LOKEREN
0105	HET ZAND	0605	BEDRIJVEN KRUISSTRAAT	1005	MAASSTROOM
0106	VUGHTERPOORT	0606	DE OVERLAET OOST	1006	STAATSLIEDENBUURT
02	ZUIDOOST	0607	DE OVERLAET WEST	1007	HET ZILVERPARK
0201	HET BOSSCHE BROEK	0608	A2 ZONE ROSMALEN NOORD	1008	MAASVALLEI
0202	ZUID	0609	ROSMALENSE POLDER	1009	MAASOEVER
0203	BAZELDONK	07	DE GROOOTE WIELEN	1010	BEDRIJVEN MAASPOORT
0204	BEDRIJVEN ZUID	0701	BRABANTPOORT	1011	OUD EMPEL
0205	GESTELSE BUURT	0702	DE GROOTE VLIET	11	WEST
0206	PETTELAARPARK	0703	VLIETDIJK	1101	BOSCHVELD
0207	DE MEERENDONK	0704	BROEKLAND	1102	PALEISKWARTIER
0208	KLOOSTERSTRAAT	0705	DE WATERTUINEN	1103	WILLEMSPOORT
0209	DE BOSSCHE PAD	0706	DE HOVEN	1104	DEUTEREN
0210	GREVELINGEN	0799	LANDELIJK GEBIED DE GROOTE WIELEN	1105	DE MOERPUTTEN
0211	AAWIJK ZUID	08	EMPEL	1106	DE SCHUTSKAMP
0212	BEDRIJVEN DE BRAND	0801	KOM EMPEL	1107	DE KRUISKAMP
03	GRAAFSEPOORT	0802	MAASAKKER	1108	DE RIETVELDEN OOST
0301	HINTHAMERPOORT	0803	EMPEL OOST	1109	DE RIETVELDEN WEST
0302	GRAAFSEBUURT ZUID	0804	DE KOORNWAARD	1110	VEEMARKTKWARTIER
0303	AAWIJK NOORD	09	NOORD	1111	ERTVELD
0304	GRAAFSEBUURT NOORD	0901	DE BUITENPEPERS	12	ENGELEN
0305	HINTHAM ZUID	0902	DE HERVEN	1201	KOM ENGELEN
0306	HINTHAM NOORD	0903	BEDRIJVEN DE HERVEN	1202	DE VUTTER
04	MUNTEL/VLIERT	0904	DE SLAGEN	1203	HENRIËTTEWAARD
0401	DE MUNTEL	0905	DE HAREN	1204	DE HAVERLEIJ
0402	DE VLIERT	0906	DE REIT	1205	BOKHOVEN
0403	ORTHENPOORT	0907	DE DONK	1206	ENGELERMEER
05	ROSMALEN ZUID	0908	DE ROMPERT	13	NULAND
0501	MALISKAMP WEST	0909	DE HAMBAKEN	1301	KOM NULAND
0502	MALISKAMP OOST	0910	SPROOKJESBUURT	1302	BEDRIJVENTERREIN NULAND
0503	HET VINKEL	0911	MUZIEKINSTRUMENTENBUURT	1303	DE LAGE KANT
0504	BINCKHORST	0912	EDELSTENENBUURT	1304	HEESEIND
0505	SPARRENBURG	0913	ORTHEN	1399	LANDELIJK GEBIED NULAND
0506	MOLENHOEK	0914	ORTHEN WEST	14	VINKEL
0507	A2 ZONE ROSMALEN ZUID	0915	BEDRIJVEN NOORD	1401	KOM VINKEL
				1402	VINKELOORD
				1499	LANDELIJK GEBIED VINKEL

**Bijlage 4 Vragenlijst éénmeting Leefbaarheid en Veiligheid
hostel van Broeckhovenlaan**

Leefbaarheid en Veiligheid 2014

**Omgeving Van Broeckhovenlaan
's-Hertogenbosch**

**Wilt u de ingevulde vragenlijst vóór 20 november terugsturen in de
antwoordenvolp? Een postzegel is niet nodig.**

Leefbaarheid in uw buurt

1. Hieronder staan een paar uitspraken over de buurt waarin u woont. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken

	helemaal mee eens	me eens	niet mee eens / niet mee oneens	me oneens	helemaal me oneens	weet niet / geen mening
De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik woon in een gezellige buurt, waar veel saamhorigheid is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me thuis bij de mensen in de buurt .	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als het maar enigszins mogelijk is, ga ik uit deze buurt verhuizen..	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. Vindt u dat de buurt het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Kunt u ook aangeven waarom?

- vooruit, omdat:.....
- achteruit, omdat:
- gelijk gebleven
- weet niet / geen mening

3. Denkt u dat de buurt de komende jaren vooruit of achteruit zal gaan? Kunt u ook aangeven waarom?

- vooruit, omdat:
- achteruit, omdat:
- zal gelijk blijven
- weet niet / geen mening

4. U hebt vragen beantwoord over de buurt waarin u woont. Kunt u voor een aantal zaken met een rapportcijfer een beoordeling geven? Welk cijfer van 1 tot en met 10 zou u geven voor:

Uw woonomgeving	_____
De leefbaarheid in uw buurt	_____
De veiligheid in uw buurt	_____

Beleving overlast in de buurt

5. Nu volgen er enkele vragen over vervelende voorvallen of misdrijven, die in elke buurt kunnen voorkomen. Kunt u aangeven hoe vaak deze voorvallen of misdrijven volgens u voorkomen bij u in de buurt?

	komt vaak voor	komt soms voor	komt (bijna) nooit voor	weet niet / geen mening
1. fietsendiefstal	☐	☐	☐	☐
2. diefstal UIT auto's	☐	☐	☐	☐
3. beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's, bv. wieldoppen	☐	☐	☐	☐
4. inbraak in woningen	☐	☐	☐	☐
5. straatroof	☐	☐	☐	☐
6. bedreiging	☐	☐	☐	☐
7. geweldsdelicten	☐	☐	☐	☐
8. overlast van jongeren	☐	☐	☐	☐
9. overlast van mensen uit de buurt	☐	☐	☐	☐
10. overlast van zwervers/daklozen	☐	☐	☐	☐
11. mensen die op straat worden lastiggevallen	☐	☐	☐	☐
12. vrouwen en meisjes die op straat worden nagefloten, nageroepen, of op een andere manier ongewenst aandacht krijgen	☐	☐	☐	☐
13. rommel op straat	☐	☐	☐	☐
14. hondenpoep	☐	☐	☐	☐
15. bekladding van muren/gebouwen	☐	☐	☐	☐
16. vernieling van straatmeubilair, bv. bushokjes, bankjes of vuilnisbakken	☐	☐	☐	☐
17. jeugdcriminaliteit	☐	☐	☐	☐
18. dronken mensen op straat	☐	☐	☐	☐
19. gebruik van drugs op straat	☐	☐	☐	☐
20. samenscholing van verslaafden op straat	☐	☐	☐	☐
21. geluidsoverlast door verslaafden	☐	☐	☐	☐
22. verslaafden laten spuiten en vuil achter en/of bevuilden de omgeving	☐	☐	☐	☐
23. handel in drugs op straat	☐	☐	☐	☐
24. handel in drugs in woningen	☐	☐	☐	☐

Dimensius

6. Aan welke vormen van overlast in uw buurt stoort u zich het meest? (maximaal 3 antwoorden)

- 1. fietsendiefstal
 - 2. diefstal UIT auto's
 - 3. beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's. bv. wioldoppen
 - 4. inbraak in woningen
 - 5. straatroof
 - 6. bedreiging
 - 7. geweldsdelicten
 - 8. overlast van groepen jongeren
 - 9. overlast door omwonenden
 - 10. overlast van zwervers/daklozen
 - 11. mensen die op straat worden lastiggevallen
 - 12. vrouwen en meisjes die op straat worden nagefloten, nageroepen e.d.
 - 13. rommel op straat
 - 14. hondenpoep
 - 15. bekladding van muren/gebouwen
 - 16. vernieling van straatmeubilair, bv. bushokjes, bankjes of vuilnisbakken
 - 17. jeugdcriminaliteit
 - 18. dronken mensen op straat
 - 19. gebruik van drugs op straat
 - 20. samscholing van verslaafden op straat
 - 21. geluidsoverlast door verslaafden
 - 22. verslaafden laten spuiten en vuil achter en/of bevuilen de omgeving
 - 23. handel in drugs op straat
 - 24. handel in drugs in woningen
 - 25. anders, namelijk:
- Er is geen overlast waaraan ik me stoort >> naar vraag 10*

7. Door wie wordt deze overlast volgens u vooral veroorzaakt?

☐ jongeren / studenten	☐ alcoholverslaafden
☐ mensen uit de buurt	☐ drugsverslaafden
☐ drugsdealers	☐ anderen:.....
☐ weet ik niet	

8. Hoe weet u dat zij deze overlast veroorzaken?

☐ zelf gezien	☐ gelezen
☐ gehoord	☐ anders:

9. Waar in uw buurt ervaart u deze overlast vooral? Wilt u de locaties duidelijk omschrijven? (maximaal 3)

1:
2:
3:

Gevoel van onveiligheid

10. Voelt u zich wel eens onveilig?

- ja nee >> naar vraag 12 weet niet >> naar vraag 12

11. Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig?

- vaak soms zelden weet niet

12. Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?

- ja nee >> naar vraag 16 weet niet >> naar vraag 16

13. Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig in uw eigen buurt?

- vaak soms zelden weet niet

14. Kunt u zeggen of u zich op de volgende plekken in uw buurt wel eens niet prettig of niet veilig voelt? Is dat altijd, soms of (bijna) nooit?

		Altijd	Soms	Nooit	Daar kom ik nooit
A	Annapark	☐	☐	☐	☐
B	IJzeren kind	☐	☐	☐	☐
C	Hesselsstraat – Princehage	☐	☐	☐	☐
D	Garageboxen Hesselsstraat	☐	☐	☐	☐
E	Seringenstraat (Oosterpoort en Reinier van Arkel)	☐	☐	☐	☐
F	Voormalig schoolgebouw aan de van Broeckhovenlaan / Seringenstraat	☐	☐	☐	☐
G	Bij het hostel (van Broeckhovenlaan)	☐	☐	☐	☐
H	Mgr. van Roosmalenplein (achterzijde terrein AH)	☐	☐	☐	☐
I	Parkeerplaats achter winkels Mgr. van Roosmalenplein	☐	☐	☐	☐
J	Bij de pinautomaat	☐	☐	☐	☐
K	Een andere plek, namelijk:	☐	☐	☐	☐

15. Wie zijn volgens u verantwoordelijk voor uw gevoel van onveiligheid? (Meer antwoorden mogelijk)

- jongeren / studenten alcoholverslaafden
 mensen uit de buurt drugsverslaafden
 drugsdealers anderen:.....
 weet ik niet

Functioneren van politie en gemeente

16. Kent u de wijkagent van uw buurt?

- ja
 nee

17. Hebt u het afgelopen jaar wel eens overlast gemeld of aangifte gedaan bij de politie?

- ja, van:.....
 ja, van:.....
 ja, van:.....
 nee
 weet niet

18. Vindt u dat de wijkagent /politie veel, voldoende of weinig aandacht heeft voor problemen in uw buurt?

- veel / meer dan voldoende aandacht
 voldoende aandacht
 weinig aandacht
 zeer weinig aandacht
 ik vind dat er nauwelijks of geen problemen zijn in mijn buurt
 weet niet / geen mening

19. Vindt u dat de gemeente veel, voldoende of weinig aandacht heeft voor problemen in uw buurt?

- veel / meer dan voldoende aandacht
 voldoende aandacht
 weinig aandacht
 zeer weinig aandacht
 ik vind dat er nauwelijks of geen problemen zijn in mijn buurt
 weet niet / geen mening

Het hostel aan de van Broeckhovenlaan

20. Wist u dat begin 2014 een hostel is geopend aan de Van Broeckhovenlaan?

- ja
 nee

In het hostel wonen mensen die dak- of thuisloos zijn geweest. Ze zijn chronisch verslaafd aan alcohol en/of drugs en hebben een psychiatrische ziekte. In het hostel is 24 uur per dag begeleiding aanwezig. Het doel van het hostel is om de levenssituatie van verslaafden te verbeteren en tegelijkertijd de overlast die deze groep in het algemeen veroorzaakt in de stad te verminderen. De komst van het hostel mag de leefbaarheid in de buurt niet negatief beïnvloeden.

21. Vindt u het hostel een goede of een slechte maatregel? Kunt u ook aangeven waarom?

- goede maatregel, omdat:.....
- slechte maatregel, omdat:.....
- weet niet

22. Vindt u dat de komst van het hostel heeft geleid tot een toe- of afname van:

	toegenomen	gelijk	afgenomen
Overlast door verslaafden in uw buurt	☐	☐	☐
Overlast door dealers in uw buurt	☐	☐	☐
Uw gevoel van onveiligheid in uw buurt	☐	☐	☐
De kans dat u of een van uw gezinsleden slachtoffer wordt van een misdrijf in uw buurt	☐	☐	☐

23. Vindt u dat de komst van het hostel nog andere positieve of negatieve gevolgen heeft voor de leefbaarheid in uw buurt?

- ja
- nee >> naar vraag 25
- weet niet >> naar vraag 25

24. Aan welke gevolgen denkt u dan?

- onveiliger voor de kinderen in de buurt
- meer begrip voor verslaafden onder buurtbewoners
- meer inbraken
- iets anders, namelijk:.....

25. Kijkt u, nu het hostel er eenmaal is, hier anders tegen aan dan daarvoor? Zo ja, bent u nu positiever of negatiever over het hostel?

- geen verschil
- positiever
- negatiever

Om het hostel goed te laten functioneren in de buurt is een beheergroep opgericht. De beheergroep maakt afspraken om de buurt leefbaar en veilig te houden. In de beheergroep zitten naast bewoners van de buurt ook medewerkers van de gemeente 's-Hertogenbosch, Novadic-Kentron, Reinier van Arkel, politie en Stichting Divers

26. Wist u dat deze beheergroep bestaat?

- ja
- nee

27. Vindt u het goed dat zo'n beheergroep is opgericht?

- ja, omdat:.....
- nee, omdat:.....
- weet niet

Dimensius

28. Vindt u dat de beheergroep een positieve bijdrage levert aan het inpassen van het hostel in de buurt? Zo nee, kunt u ook aangeven waarom?

- ja
 nee, omdat:.....
 weet niet

Tot slot nog een paar algemene vragen

28. Hoe lang woont u al in deze buurt?

- minder dan twee jaar langer dan tien jaar
 tussen twee en vijf jaar weet niet (meer)
 tussen vijf en tien jaar

29. Woont u in een huurwoning of in een koopwoning?

- huurwoning van particuliere verhuurder
 huurwoning van woningbouwcorporatie
 koopwoning
 huur een kamer / etage in een studentenhuis

30. Hoe is uw huishouden samengesteld?

- ik woon alleen
 ik woon alleen (zonder partner) met thuiswonende kinderen
 ik ben gehuwd / woon samen zonder thuiswonende kinderen
 ik ben gehuwd / woon samen met thuiswonende kinderen
 ik woon bij mijn ouder(s) / verzorger(s)
 ik woon in een studentenhuis / woongroep
 anders, namelijk:

31. Wat is uw leeftijd?

32. Bent u?

- man vrouw

33. Hieronder is ruimte voor opmerkingen of vragen als u nog iets wilt toevoegen aan deze enquête.

Hartelijk dank voor uw medewerking!